

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
82. (1147.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1430 ▲
1 amerikai dollár	3,1416 ▲
100 magyar forint	1,5267 ▼

Aktuális 3**Tempfli védi Tőkés feleségét**

„Hogy képviselhet, védhet valaki méltóképpen bármiféle közösséget, közösségünk bármiféle ügyét, aki a hozzá legközelebb állóval ily módon viselkedik” – teszi fel a kérdést Tempfli József nyugalmazott nagyváradi római katolikus püspök abban a Tőkés László európai parlamenti képviselőnek címzett levélben, amely tegnap jutott el szerkesztőségünkbe.

Kultúra 8**Akinek a fejében a zene**

„Művészetet csinálni humor nélkül, szigorúan tilos!” – így vélekedik Selmeczi György zeneszerző, zongoraművész és karmester, akinek a Kolozsvári Állami Magyar Operával való húszéves együttműködését kedden koncerttel ünnepelték.

Média 9**„Istentelen” televíziók**

A román audiovizuális média kínálatából szinte teljes egészében hiányoznak a kulturális és vallásos tematikájú műsorok – áll a CNA legújabb felmérésében. Bár a nézők igénylik, a mérések mást jeleznek. Jó példa erre a *TVR Cultural*, amelynek nézettsége gyakorlatilag a nulla körül jár.

Vezércikk 3**A halasztás fájdalmai**

A valutaalap amolyan öngólt lőtt magának, amit azonban még nyilván kihever; a kormány viszont a késleltetéssel olyan helyzetbe juttatja az országot, amelyben a reformok gazdasági és társadalmi költsége akár

Bogdán Tibor

nagyságrendekkel is megnövelhető. A konkrét válságkezelő intézkedéseket megkerülni ugyanis nem lehet, halogatásukkal viszont fájdalmasabbá lehet tenni azokat. ▶

Benzinár: hol a határ?

*Ötszöri áremelés után egy év alatt harminc százalékkal lett drágább az üzemanyag***Az ólommentes benzin árának alakulása a Petrom-kutaknál**

Bár eddig is riadalomra adott okot az üzemanyag árának a napokban végbement rekord-emelkedése, egyes szakértők szerint nincs már messze az idő, amikor a román kutaknál tíz lejt kérnek egy liter benzinért. A jelenlegi drágulást a hazai olajtársaságok a lej dollárral szembeni gyengülésével és az adók emelkedésével magyarázzák. Bár az eladók szerint a hazai benzinkutaknál átmenetileg megcsappant a forgalom, az üzemanyagtól való függés egyelőre nem fog csökkenni. A világ csillapíthatatlan „olajsomja” és az egyre zsugorodó tartalékok megállíthatatlanul növelik a folyékony arany értékét. **6. oldal ▶**

Riadalom ANI-ügyben**ÜMSZ**

▶ Csak második nekifutásra, kézfelemeléses szavazással ment át tegnap a képviselőház plénumában az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvénytervezet. Máté András RMDSZ-es képviselő, a jogi szakbizottság tagja szerint a szavazást azért kellett megismételni, mert elromlott a szavazatokat regisztráló elektronikus rendszer. „Valami hiba történt, hiszen Lakatos Péter képviselőtársam például az igen gombot nyomta meg, az eredménykijelző szerint pedig nem vett részt a szavazáson” – magyarázta az ÜMSZ-nek a politikus. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

„Erdélyi kormány” Pesten

▶ Orbán Viktort, a Fidesz-KDNP miniszterelnök-jelöltjét kéri fel kormányalakításra az Országgyűlés alakuló ülésén Sólyom László – közölte tegnap az államfő. A második Orbán-kabinetnek akár három erdélyi születésű tagja is lehet. **2. és 4. oldal ▶**

Orbán Viktor és Sólyom László a Sándor-palotában

Fotó: Kánya Gyöngyvér

Leszámolás a kóbor ebekkel

▶ A kóbor kutyák elaltatásával kívánja megoldani a fővárosi eb-kriszt Marius Marinescu önkormányzati képviselő. A törvényjavaslat értelmében „eutanáziát” hajtanának végre minden beteg, sérült vagy agresszív állaton. A törvényhozó büntetné a kutyákat elhagyó gazdákat, de azokat a felelőtlenné nevezett állatbarátokat is, akik nyilvános helyen gondoskodnak a kóbor ebekről. Az állatvédők szerint a sorozatos kutyatámadások miatt határozott fellépésre és elsősorban a kutyatartók mentalitásváltására van szükség. Hosszú távon a szakértők szerint a felelősségteljes állattartás segíthet. **7. oldal ▶**

Röviden

Kálmán Zoltán alprefektus Arges megyében

Emil Boc miniszterelnök tegnap aláírta, az RMDSZ által javasolt, Kálmán Zoltán kinevezését Arges megye alprefektusi tisztségébe. A tisztségviselő 1964-ben született a Maros megyei Erdőszentgyörgyön, gépészmérnöki diplomáját a Brassói Egyetem mechanikai karán szerezte. Jelenleg a Dolj megyei Környezetvédelmi Ügynökség környezeti politikák gyakorlatba ültetésével foglalkozó intézmény főtanácsadója, azelőtt több éven keresztül a neves amerikai Cummins Generator Technologies craiovai üzeme elektromos részlegét vezette.

RMDSZ-es miniszterek Verespatakon

Borbély László környezetvédelmi és Kelemen Hunor kulturális miniszter ma Verespatakra látogat. A két RMDSZ-es tárcavezető megtekinti a selsei-völgyi, valamint a verespataktorki ülepítőket, utána pedig ellátogat a vízminőség-monitorizáló állomáshoz. A felsővárosi kőbánya és a hollóki természeti ritkaság, a Kilnik-hegység-beli tárnák, az orleai római galériák és a község történelmi központja is a kettős miniszteri vizit helyszínei lesznek.

Komorowski győzhet Lengyelországban

Már rögtön az első körben megszerezheti a szükséges többséget Bronislaw Komorowski Lengyelország ügyvezető államfője a júniusi elnökválasztáson. Komorowskit, Donal Tusk miniszterelnök közeli szövetségese a lengyelek 52 százaléka támogatja a *Gazeta Wyborcza* napilap szerdai számában megjelent közvélemény-kutatás szerint. Jaroslaw Kaczynski, a repülőgép-szerencsétlenség áldozatául esett lengyel elnök, Lech Kaczynski ikertestvére a szavazók 27 százalékának voksára számíthat.

Dokumentumokat tettek közzé a katinyi megszárlásról

Az 1940-ben történt katinyi (Katyn) megszárlásra vonatkozó dokumentumokat tettek közzé tegnap Oroszországban az állami levéltár honlapján. Az eredeti levéltári iratok megjelenése óriási érdeklődést váltott ki a világhálón, különösen Lengyelországban. Dmitrij Medvegyev elnök utasítására föltett dokumentumok között szerepel egy Lavrentij Berijától származó feljegyzés is. Az egykori szovjet titkosrendőrség (NKVD) vezetője ebben tett javaslatot a II. világháború kezdetén, Lengyelország elfoglalásakor foglyul ejtett lengyel tisztek kivégzésére.

Sarkozy az iráni válságról is beszélt kínai kollégájával

Az iráni atomkérdésről is tárgyalt egyéb nemzetközi kérdések között Nicolas Sarkozy francia köztársasági elnök tegnap Pekingben vendéglátójával, Hu Csin-tao (Hu Jintao) kínai államfővel. „Elmélyült megbeszélést folytattunk az iráni válságról és a G20-ról” – mondta a francia elnök újságíróknak hivatalos látogatásának első napján, a Huval folytatott magánbeszélgetést követően.

Még keresik a Himalájában eltűnt magyar hegymászót

Öt serpa és egy kínai hegymászó kutatja a Himalájában jégomlás következtében elsodort, majd 7000 méteren eltűnt magyar hegymászó, Várkonyi László nyomát – tudta meg tegnap az *MTI* Pekingben. A tibeti hegymászószövetség előző napi értesítése után Sárközy Péter pekingi magyar főkonzulnak sikerült kapcsolatot teremtenie a lhászai illetékesekkel, akik megerősítették, hogy a lehetőségekhez képest igyekeznek az eltűnt magyar alpinistát megtalálni.

„Erdélyi kormány” Pesten

Cseke Péter Tamás,
Kánya Gyöngyvér

Orbán Viktort, a Fidesz-KDNP miniszterelnök-jelöltjét kéri fel kormányalakításra az Országgyűlés alakuló ülésén Sólyom László. Az államfő ezt tegnap, a Sándor-palotában jelentette be, ahol Orbán Viktor elfogadta a felkérést, és kijelentette, a leendő kormány Magyarország „három-harmadát” szolgálja majd. „Ismeretes, hogy az Országgyűlést május 14-re szándékozom összehívni. A köztársasági elnöknek ezen az alakuló ülésen javaslatot kell tennie a jövőbeni miniszterelnök személyére. Az elnök azt javasolhatja miniszterelnöknek, aki megfelelő parlamenti támogatást tud biztosítani a kormányzathoz. Magyarország egy ilyen ember van, a választásokon győztes Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt miniszterelnök-jelöltje, Orbán Viktor” – fogalmazott sajtónyilatkozatában az államfő.

Sólyom László és Orbán Viktor alig félórás, négyesemközti megbeszélést tartott tegnap a köztársasági elnöki hivatalában, a Sán-

dor-palotában. Orbán Viktor megköszönte Sólyom Lászlónak, hogy magához kérte és felkérte a kormányalakítási tárgyalások megkezdésére. „A kérdéseire egyértelmű és jól hallható igen válaszokat adtam, ami azt jelenti, hogy ezt a felkérést elfogadtam, és a legnagyobb örömmel teszek neki eleget” – mondta.

Kormánynévsor mátol

A Fidesz vezetői tegnap sem osztották meg a közvéleménnyel a leendő Orbán-kormány összetételét, Sziijártó Péter szóvivő ezt mára ígérte. A kormányzati struktúra, illetve a személyi összetétel nagy része azonban már korábban kiszivárgott a sajtóba. Eszerint a miniszterelnök négy csúcstárcát és további négy minisztériumot tervez. Semjén Zsolt, a KDNP elnöke koalíciós miniszterelnök-helyettes lesz. Varga Mihály Orbán Viktor kabinetfőnöki székébe kerül, napi operatív felelős lesz, a kapcsolattartó a csúcstárcák és a miniszterelnök között, lehet, hogy ő is miniszterelnök-helyettesi pozícióban. Navracsics Tibor kancellá-

Michnik: a Fidesz győzelme veszélyes

A Fidesz elsőpró választási győzelme elsősorban Magyarország számára jelent veszélyt, és csak ez után a Magyarországgal szomszédos országok számára – ezt a véleményt fogalmazta meg tegnap Kolozsváron Adam Michnik, a *Gazeta Wyborcza* lengyel napilap főszerkesztője. A Szolidaritás egykori vezető egyénisége a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen tartott előadást. Az ezt megelőző sajtótájékoztatón Michnik kifejtette, hogy a nacionalista témakörben számos újabb konfliktus alakulhat ki Magyarország és Szlovákia között, és Orbán győzelme nagyon bonyolulttá teheti Kelet-Közép-Európa helyzetét.

riaminiszter, Matolcsy György nemzetgazdasági csúcsmíniszter, Fellegi Tamás infrastrukturális csúcsmíniszter, Réthelyi Miklós pedig humán csúcsmíniszter lesz. A magyar diplomácia irányítója Martonyi János, a belügyminiszter Pintér Sándor, a honvédelmi miniszter Hende Csaba lesz, az agrártárca élére pedig Fazekas Sándor kerül. A csúcstárcák „minisztériumait” államtitkárok irányítják; ismert fideszes politikusok is államtitkárok lesznek a második Orbán-kormányban.

Martonyi, Gál, Szócs

Az új kormányban legkevesebb két erdélyi is tisztséget kap.

Szócs Géza

Martonyi János

Gál Kinga

Fotók: MTI

Magyarországi orvosok „hálaútja” Székelyföldön

Inczefi Tibor

Hargita megyei falvakban végző ingyenes szűrővizsgálatot a napokban a Kecskeméti Megyei Kórház tizenegy szakorvosa – Kobátfalva, Székelyvarás és Oroszhegy után ezen a héten Gyergyócsomafalván. Amint arról tegnap Bács-Kiskun és Hargita testvérmegyék tanácselnökei, Bányai Gábor és Borboly Csaba csikszeredai sajtótájékoztatóján beszámoltak, az Erdélyből Magyarországra kitelepült orvosok száma mintegy háromezerre tehető, Bács-Kiskun megyének pedig szinte nincs is olyan település, ahol ne dolgozna legalább egy Romániából kitelepült magyar orvos. A mostani akció keretében Magyarország egyik legnagyobb kórházának, a kecskeméti kórházának tizenegy szakorvosa, teljes laborfelszereléssel ellátott laboratóriumi asszisztensei, illetve egészségügyi szakközépségek egy héten át ingyenes szakrendel-

sen fogadják Gyergyócsomafalva lakosságát, és vizsgálnak meg naponta mintegy 100-120 beteget. Amint azt a Magyarországról érkezett orvosoktól megtudhattuk, ugyanazok a népbetegségek vannak jelen a székelyföldi térségben is, mint Magyarországon. A leggyakoribbak a szív- és érrendszeri betegségek, ezért a vérnyomásmérés negyven éves kor fölött kötelező. Elmondták, hogy ajánlatos lenne két évente rutinellenőrzésre jelentkezni, az asszonyoknak pedig évente egyszer – méhnyakszűrésre.

Lapunk kérdésére Bányai Gábor, Bács-Kiskun megye önkormányzatának elnöke kifejtette, bár Magyarországon alulfinanszírozott az egészségügyi rendszer, nem jelenthet nehézséget „kigazdálkodniuk” a Bács-Kiskun megyeieknek, a kecskeméti kórháznak ezt a székelyföldi „hálaútát”. Mint fogalmazott, „egy nemzet fia vagyunk, s legfeljebb nem Ázsiába vagy Afrikába megyünk segítséget nyújtani.”

Egymást sértegetik Jeruzsálem és Washington

Hírösszefoglaló

Folytatódnak az építkezések a szent város keleti részén, mondta Nir Barkat jeruzsálemi polgármester kedden Washingtonban. Arra a kérdésre, Izrael legalább az újabb izraeli-palesztin béketárgyalások megkezdéséig eleget tesz-e Barack Obama amerikai elnök kérésének, hogy fagyasszák be az építési terveket Kelet-Jeruzsálemben, Barkat ezt mondta: „A válaszom nem, egyértelmű nem.” Jeruzsálemi városi tisztségviselők hétfőn – név nélkül – azt mondták, hogy Izrael befagyasztja a szóban forgó építési terveket. Egy dinamikus, élettel teli város növekedését nem lehet feltartóztatni, különösen igaz ez Jeruzsálem esetében, hangoztatta Barkat. Véleménye szerint az építkezések befagyasztása oda vezetne, hogy a zsidók elhagynák a városrészt, majd az arabok illegális házépítésekbe kezdenének. Ha Izrael átengedné a Kelet-Jeruzsálem feletti ellenőrzést a paleszt-

tinoknak, azzal a zsidók számára trójai falovat hozna a városba, folytatta a polgármester. Mint mondta, az ő célja az, hogy Jeruzsálem népességét 65 százalék zsidó és 35 százalék palesztin alkossa.

Barkat az amerikai kormányt is bírálta. Az izraeli bejelentés után, miszerint további 1600 lakást építenek Kelet-Jeruzsálemben, a nyugati szövetséges szemrehányásokat tett. Barkat ezt nyílt arcucsapásként értékelte, és kijelentette: egy ideig eltart, amíg Izrael felocsúdik egy olyan jó barát támadásából, mint az amerikai kormány. Washington pedig azt vette sértésnek, hogy Izrael éppen Joe Biden alelnök március eleji látogatása alatt hozakodott elő az új építkezések tervével.

Nir Barkat tegnap az amerikai külügyminisztérium munkatársaival találkozik. Jelenleg az izraeli védelmi miniszter, Ehud Barak is az Egyesült Államokban tartózkodik.

Függetlenek kettős játéka

M. Á. Zs.

► Egyszerű indítvánnyal „válaszolt” tegnap a szociáldemokrata-konzervatív pártszövetség szenátusi frakciója arra, hogy az egységes nyugdíjtörvény felsőházi vitáján a kormánypárti honatyák elutasították azt a módosító indítványt, amely megőrizte volna a hadseregből nyugdíjba vonultak kiváltságos helyzetét. A kezdeményezők szerint Gabriel Oprea védelmi miniszternek azonnal le kellene mondania, ugyanis kettős játékot játszik: hetek óta „szajkózza”, hogy visszalép a kormányból, amennyiben a katonák érdekeivel ellentétes nyugdíjtörvényt fogadnak el, viszont a helyzetet rendező módosító indítványt nem szavazták meg a független szenátorok. A Realitatea hírtelevízióan a védelmi miniszter leszögezte: azért nem támogatták a PSD-sek módosító indítványát, mert várják, hogy sor kerüljön arra a módosító javaslatra, amelyet a parlament védelmi bizottságában már elfogadtak. Az ellenzékiek szerint azért alkotmányellenes a kormány törvénytervezete, mert az újraszámolás után a nyugdíjak zöme csökkenni fog. Emlékeztettek, hogy az Alkotmánybíróság döntése értelmében az újraszámolás utáni nagyobb összegeket ki kell fizetni, viszont ha kisebb nyugdíjat állapítanak meg, akkor a jelenlegi összeget kell utalni. A PSD indítványa azt is felrója a kormánynak, hogy nem állta „áttemelni a 2000/19-es törvény kilencvenöt százalékát.” ◀

ANI-ügyi riadalom

A képviselőház végül megszavazta az ANI-törvényt

Csak kézzel sikerült. Felborzolta a kedélyeket az elektromos szavazórendszer meghibásodása

Fotók: archív

Folytatása a 3. oldalon

A közjogi méltóságok vagyon- és érdeknylatkozatait átvizsgáló intézmény működését szabályozó törvénytervezet az első, elektronikus szavazás alkalmával azért „bukott meg”, mert nem kapott minősített többséget. Második nekifutásra 183 képviselő szavazott a jogszabály mellett, ezzel az alsóház „elvégezte feladatát”, az ANI-törvény átkerül a szenátusba. Mint ismeretes, Traian Băse-

cu államfő személyesen kérte a parlamenti pártokat, hogy tíz napon belül adják vissza hatásköreit az ANI-nak. Az Alkotmánybíróság korábban törvényellenesnek nyilvánította az intézmény működését szabályozó jogszabály több cikkelyét arra hivatkozva, hogy vizsgálódásai sértik az érintettek magánéletéhez való jogát.

Máté András szerint a tegnap elfogadott módosításokkal sikerült visszaadni az ANI hatásköreit. „Nem gyengült le az ügynök-

ség attól, hogy figyelembe vettük az Alkotmánybíróság észrevételeit” – jelentette ki. A politikus azonban elismerte, van alapjuk azoknak az ellenzéki aggodalomnak, miszerint a jogszabály sincs minden rendben. „Az elfogadott módosítócsomag több törvényt is érint. Ha a szenátus nem fogadja el a képviselőház változatát, akkor a tervezetnek az alkotmány 75. cikkelye értelmében vissza kell térnie az alsóházba” – magyarázta a képviselő. ◀

A halasztás fájdalmai

Bogdán Tibor

Jóllehet az államfő – és kormányzati visszhangja, Emil Boc – a mélyülő romániai gazdasági-pénzügyi válság körülményei között továbbra is a politikai osztály reformját, a parlament

karcsúsítását, az alkotmány módosítását, újabban az alkotmánybírák jól megcsavart paragrafusaival kupán vágott Feddhetetlenségi Ügynökség felélesztését tartja az ország égető fontosságú problémájának, a Nemzetközi Valutaalap ismét Bukarestben vizsgálódó küldöttei aligha ezeket a „napirendi pontokat” vélik a legsürgetőbbnek. Márpedig az ő prioritáslistájuk a meghatározó, tekintve, hogy a pénzügyi válságtól várt újabb kölcsönrészlet nélkül Románia aligha nem komoly bajba kerülne – amint arra maga a kormányfő is utalt már: akár Görögország sorsára, vagyis koldusbotra juthatna. Elég gondot okoz Bukarestnek önmagában már az is, hogy az újabb, ezúttal 850 millió eurós összegre legalább június közepéig kell várnia, hiszen a hátralévő másfél hónap tökéletes államkasszával bizony, egy örökkévalóságnak tűnhet a kormány számára. Persze a hitelfelvétel önmagában csak tüneti kezelés, nem oldja meg a válságzúzó problémákat. A valutaalapok nagylelkűsége pedig – amellyel sorozatosan megengedték, hogy a kormány a bérek és nyugdíjak kifizetésére fordítsa az újabb és újabb hitelrészletek jelentős részét – nem segít a helyzeten; éppen ellenkezőleg: árt az országnak. A rendszerint szörös szívű bankárok szokatlan engedékenysége ugyanis lehetővé tette a bukaresti hatalom számára azt, hogy elodázza a közsférában az éppen a valutaalap által megkövetelt fájdalom szerkezeti átalakításokat – mindenkéltől a bér- és nyugdíjköltségek szigorú leszorítását –, amelyeket a magánszektor tavaly már többé-kevésbé végrehajtott. Mindennek követezőben a román gazdaság ideiglenes gyarapodása nemcsak hogy elmaradt a tavaly előre jelzett 1,3 százaléktól, de a jelek szerint a szerényebb becslés szerinti 0,8 százaléktól sem éri el; Sebastian Vlădescu pénzügyi tárcavezető már egyenesen „nulla százalékos körüli gyarapodásról” beszél. A nemzetközi pénzügyi szakemberek véleményét mintegy megelőzve az ország valutaalapú képviselője, Mihai Tănăsescu pedig mostanság róttá fel a kabinetnek, hogy reformgyegekben az idei év első felében „túl nagy dolgokat” nem hajtott végre. A hitelezők „rugalmassága” odavezetett, hogy a valutaalap közel 13 milliárd eurós hiteléből eddig már felvett (és elköltött) több mint 9 milliárd euró paradox módon, a nemzetközi pénzügyi szándékaival szemben ellentétben, éppen a válság által megkívánt – nem utolsósorban pedig a pénz fejében elvárt – reformokat hátráltatta. Vagyis a valutaalap amolyan öngólt lőtt magának, amit azonban még nyilván kihever; a kormány viszont a késleltetéssel olyan helyzetbe juttatja az országot, amelyben a reformok gazdasági és társadalmi költsége akár nagyságrendekkel is megnöhet. A konkrét válságkezelő intézkedéseket megkerülni ugyanis nem lehet, halogatásukkal viszont fájdalmasabbá lehet tenni azokat.

Tempfli védi Tőkés feleségét

Fleischer Hilda

► „Hogy képviselhet, védhet valaki méltóképpen bármiféle közösséget, közösségünk bármiféle ügyét, aki a hozzá legközelebb állóval így módon viselkedik” – teszi fel a kérdést Tempfli József nyugalmazott nagyváradi római katolikus püspök abban a Tőkés László európai parlamenti képviselőnek címzett levélben, amely tegnap jutott el szerkesztőségünkbe. Tempfli az készítette a levél megírására, hogy – mint írja – a volt református püspök nem vette védelmébe valószínűleg feleségét, Tőkés Edithet a sajtóban megjelent támadások után.

Tempfli: Tőkés nem haragszik

„Szó nélkül hagyta fivéré (Tőkés István – szerk. megj.) nyilvánosságnak szánt sorait, nyilvánosságban hangon ír a feleségről. Ha te nem, akkor én emelem fel a szavam a védelmében. Igen, emberi és asszonyi méltóságában sértőek azok a mondatok, márpedig én úgy érzem, hogy az emberi méltóságot minden esetben védenem kell” – fogalmazott levélében Tempfli, aki szerint Tőkés István „minősíthetetlen kritikái, bántásai” jogtalanok. A nyugalmazott püspök úgy véli, Tőkés László olyan méltatlan rágalmat hagyott szó nélkül, amelyek árnyékot vetnek mindarra, amit főpapként, közéleti emberként, az elmúlt évtizedekben tett.

Tempfli (balra) szerint Tőkésnek meg kellett volna védenie feleségét

Tempfli József tegnap lapunknak elmondta, Tőkés Edith sorsát a szíven viseli, különösen azután, hogy a napokban egyik ismerősétől azt hallotta: az asszonyt a törtek nagyon megviselik. „A levélben szeretetteljesen írtam, a hangulaton próbálva javítani, csupán baráti aggodalmamnak adva hangot” – magyarázta az ÜMSZ-nek a nyugalmazott püspök.

A volt egyházi elöljárótól megtudtuk: levelét személyesen vitte el Tőkésnek egy nagyváradi rendezvényre, ám mivel nem sikerült találkoznia vele, egy hölgyet kért meg, adja át a címzettnek. Az EP-képviselő már másnap, saját kezével egy oldalban válaszolt is a levélre. „Ebből számomra az

sajtóirodájának vezetője. Közölte, az EP-képviselő nem kívánja válaszelevelét a nagyközönséggel megosztani. Demeter ugyanakkor furcsállja, hogy a sajtónak elküldött levél mellett szerepelt egy, a szerkesztőségeknek címzett magyarázat is, amelyet nem a nyugalmazott püspök fogalmazott meg. „Ezért azt gyanítjuk, hogy valakik megpróbálják felhasználni Tempfli Józsefet levelét arra, hogy összeugrasszák a katolikus és a református egyházat” – mondta Demeter Szilárd.

Tőkés István: Tőkésné pénzéhes

Tempfli felháborodását az a szintén nyilvánosságra került levél váltotta ki, amelyet Tőkés László idősebb bátyja, Tőkés István jelentetett meg április elején, s amelyben „pénzéhesnek, betegnek, aljasnak” minősíti az európai parlamenti képviselő volt feleségét. „Joggal kérdezhetik, az állítólagos 20 év u.n. rossz házassága után, miért most adja be Edit asszony a válópert? Véleményem szerint azért, mert amíg egy szerény papi fizetés megosztása smafu, addig a mostani EU parlamenti már döfi, annak 30 százalékaért már érdemes áldoztatni válni” – fogalmazott Tőkés István, aki levelét azzal zárta: örül, hogy „öccse végre kivácsolhatja magát ebből a számára annál is rémesebb helyzetből, mint amit anno Ceușescu okozott neki”. ◀

Összeugrászati kísérlet?

„A levelet egy hölgy csempészte a püspök úr asztalára, aki először azt hitte, hogy mentegőzés Tempfli püspök úrtól, amiért nem tudott eljönni a rendezvényre” – magyarázta tegnap lapunknak Demeter Szilárd, Tőkés László

Román lapszemle

Két éve pereskedik egy aradi nő a Louis Vuitton divatcéggel, miután a luxuscikkeket gyártó vállalat hamisítványok forgalmazásával vádolta meg a kínai látogatásáról öt női táskával hazatérő üzletasszonyt. (Adevărul) ► Egy újabb autógyártó készül romániai üzemet nyitni. (România liberă) ► A román kormány vállalná a Lucian Bute világbajnok ökölvívó bukaresti öszszecsapásának megrendezésével járó mintegy 4 millió eurós költségek jelentős részét. (Evenimentul zilei) ► A hatóságok eljárást indítottak harminckét nagyszabású fiatal ellen, akik a DC++ fájlmegosztó platformon keresztül filmeket, zenét és számítógépes programokat bocsátottak az érdeklődők rendelkezésére (Evenimentul zilei) ►

Románia–Moldova: szent a béke?

A virághidak rövide szabott korszaka után a Románia és a Moldovai Köztársaság között húzódó Prut határfolyót jóval tartósabbnak bizonyuló hideg és csúszós jégpáncél borította be, amely csak mostanság kezd repedezni – bár most egyelőre törékenysége teszi veszélyessé.

Bogdán Tibor

► A kommunista hatalom bukása után az új chişinăui vezetés a jelek szerint rendezni – pontosabban: javítani – kívánja az utóbbi évek során igencsak lehűlt kapcsolatát Bukaresttel. Erre lehet következtetni Traian Băsescu román államfő és moldovai kollégája, Mihai Ghimpu hét eleji bukaresti megbeszéléseiből – még akkor is, ha a chişinăui politikus csak megbízott államfői minőségében képviselhette országát.

A „nagy testvér” öröme...

Bukarest természetesen a legnagyobb örömmel üdvözlö a „megtévedt kistestvér” „megtérését”, a mindenkori román vezetésben ugyanis még mindig ott él – ha kimondatlanul, félig-meddig tudat alatt is – Nagy-Románia román szívet dobogató emléke. Bukarest közeledését így Traian Băsescu is szorgalmazta, szinte államfői mandátumának első napjától, erőfeszítései azonban – stílusosan fogalmazva – rendre zátonyra futottak Chişinău elzárkózása miatt. A Moldovai Köztársaság illetékesei alig titkolták, hogy nem igénylik a „nagy testvér” ké-

retlen támogatását, annál is inkább, mert korábbi tapasztalataik alapján még jól emlékeznek arra, mit jelent Bukarest gyámkodása.

A chişinăui hatalomváltás után Bukarest felgyorsította „testvéri akcióit”: új határátkelőt nyitott Rádauji–Lipcan térségében, az Országos Állampolgársági Ügynökség öt területi irodáját indította be, Marius Lazurca személyében nagykövetet küldött a moldovai fővárosba, nemrégiben pedig lehetővé tette a kishatárforgalmat a moldovai állampolgárok számára: rövid idő alatt már kétezer engedélyt adtak ki, Traian Băsescu ígérete szerint azonban a folyamatos jócskán felgyorsul majd június végétől, amikor is a chişinăui román konzulátus mellett a cahuli és Bălţi-i hasonló román intézmény is jogosult lesz a kérelmek feldolgozására.

... és a „kis testvér” hálája

Bukarest közeledése ezúttal viszonzásra talált Chişinău részéről. A mostani államfői találkozó során megszületett a két ország Moldovai Köztársaság európai integrációját szolgáló stratégiai partnerségét szen-

tesítő közös nyilatkozat. Bukarest egyébként már korábban igyekezett előkészíteni a talajt a „második román állam” uniós tagságához. Traian Băsescu korábban azon volt, hogy a Pruton túli országot az uniós integráció szempontjából besorolják a nyugat-balkáni államok csoportjába, erőfeszítése azonban nem járt sikerrel. Próbálkozásait azonban kitarotán folytatta. Így az Európai Bizottság elnökeivel nemrégiben egyeztetett arról, hogy a Moldovai Köztársaság infrastruktúráját összekössék a Romániával, ezzel pedig közvetve az EU-éval is. Erre Bukarest három projektet is kidolgozott, ezek az Ungheni–Chişinău vagy Iaşi–Chişinău vasútvonal megépítésére, a két ország földgázvezeték-rendszeré-

nek, illetve villamos hálózatának összekapcsolására vonatkoznak; utóbbi közös 400 kilowattos vezeték révén valószínű meg.

A Moldovai Köztársaság részéről jelzésértékű gesztus az, hogy az eszmecsere alkalmával kijelölte bukaresti nagykövetét Iurie Reniţă személyében. Az 52 éves újságíró a bukaresti Közigazgatási és Politikatudományi Országos Iskola végzőse, több évet dolgozott országának külügyminisztériumában, majd Horvátországban volt EBESZ-megbízott, jelenleg pedig a British-American Tobacco dohánygyártó cég moldovai kirendeltségének munkatársa.

A Moldovai Köztársaság tavaly áprilisa óta nincs bukaresti nagykövete, miután a chişinăui választási za-

vargások nyomán visszahívták az ország képviselőjét, Lidia Guţut. Ekkor minősítették nemkívánatos személlyé Románia chişinăui nagykövetét, Filip Teodorescut, akinek helyébe Bukarest már március végén kinevezte Marius Lazurcát.

A két ország illetékesei ezúttal jócskán túlléptek a protokolláris egyezmények keretein. Elena Udrea román fejlesztési és idegenforgalmi miniszter például moldovai kollégájával, Marcel Răducannal aláírta a kormányközi megállapodást, annak a 100 millió eurónak a román fél részéről történő térítésmentes folyósításáról, amiről még Traian Băsescu tett ígéretet, nem sokkal a chişinăui hatalomváltást követően. Ezt a pénzt a szomszédos államban az infrast-

rúktúra és alapszerződés oktatás fejlesztésére fordítják – holott az ősszeg, hasonló célokra, Romániában is elkelt volna. Az oktatási miniszterek kézigyével ellátott dokumentum értelmében Románia ötezerre növeli a moldovai fiataloknak a romániai gimnáziumi és felsőoktatásban nyújtott ösztöndíjak számát.

A barátság határai

A két ország közötti (h)idegháború túlságosan is elnyúlt ahhoz, hogy ne hagyott volna nyomokat a román-moldovai kétoldalú viszonyban. Így például nem született meg a két állam közötti határegyezmény, bár az előzetes egyeztetések során ezt is tervbe vették a látogatás alkalmával. Mihai Ghimpu az országában megmutatózó „politikai ellentétekkel” magyarázta az aláírás elmaradását, anélkül, hogy azokat részletezte volna. Politikai megfigyelők tudni vélik azonban, hogy a május 9-i, győzelem-napi moszkvai katonai díszszemlén való moldovai részvétel kapcsán az államfő és a miniszterelnök között kialakult nézeteltérésekről van szó.

Figyelemre méltó az is, hogy a vendég – és kedvéért nyilván a házigazda is – mindvégig nyomatékosan hangsúlyozta: a Moldovai Köztársaság megőrzi semlegességét. Ami egyébként nehezen is történhetne másé, miután azt az ország alaptörvénye szentesíti. Más kérdés az, hogy miként egyeztethető össze a semlegesség egy NATO-tagállammal aláírt stratégiai partnerséggel... ◀

„Jégtörő” kézfogás? Mihai Ghimpu moldovai államfő és Traian Băsescu román elnök

Fotó: Agerpres

A „helytelen” LMP

A magyarországi választások után egyértelművé vált, hogy újra kell rajzolni a pártok térképét. Három politikai alakulat esetében nincsenek kétségek. A Lehet Más a Politikának azonban egyelőre nehéz helyet találni.

Gyulay Zoltán

► Nehéz feladatot vállal magára az, aki a magyar politikai palettán ki akarja jelölni az alig egy esztendeje megalakult Lehet Más a Politika (LMP) pontos helyét. Hiszen a rendszerváltáskor kialakult szerkezetbe még egyetlen ilyen friss szervezetnek sem sikerült beépülnie, teljesen kívülről jövőként most először ez a párt jutott be – a rövid múltat tekintve mondhatni: bravúrosan – a magyar parlamentbe.

Hasonló indulás?

Ha a csúfos vereséget szenvedett Magyar Szocialista Pártot (MSZP) helyezük el a pártok koordinátarendszerének bal oldalán, akkor az LMP-hez hasonlóan újonc,

de már régebbi Jobbik a szélsőjobbra kerül. Ebben a felállításban pedig a kormányalakítás előtt álló Fidesz egyértelműen a centrumba (a jobb-középre) kívánczik – no de hol helyezkedik el az LMP? A név több mint árulkodó: Lehet Más a Politika, alapító nyilatkozata szerint ugyanis a liberális, balközép és közönséges politikai hagyományokból is építkező, de önmagában koherens, ökológiai és radikális politikai irányonát követi.

A további elemzéshez érdemes néhány tény felidézni. Az LMP a minapi választásokon 7,48 százalékot ért el, és 16 mandátumot szerzett, miközben 1990-ben a Fidesz 5,44 százalékkal 21, 1994-ben 5,18 százalékkal 20 képviselőt küldhetett a parlamentbe. Csúnya ma-

tematikai szóval élve: „nagyságrendileg” csaknem azonos a teljesítmény, és mára a Fidesz – a Kereszténydemokrata Néppárttal (KDNP) közösen – minden idők legnagyobb, a kétharmadot is meghaladó szavazati arányú győztesévé nőtt. Ha tehát az LMP-nek sikerül vonzó gyakorlati politikával megkapaszkodnia, ki tudja, hogy újabb két évtized elteltével mivé válhat. Ezzel azonban még nem jutottunk közelebb a helymeghatározáshoz.

Elnök nélkül lehet?

Az LMP eredettörténetét felidézve újabb érdekes párhuzam ötlük a szemünk elé. A tömörülés ugyanis 2008-ban „társadalmi kezdeményezésként”, tehát még nem

pártszerű, de az európai zöld pártokhoz közel álló mozgalomként jött létre (párttá csak tavaly februárban alakult át), méghozzá a Védegyletből kiválva. Lista-vezetője, Schiffer András ez utóbbi műhelyben is vezető szerepet vállalt (egyebek mellett a Védegyletbe fűződik Sólyom László államfői jelölése), most pedig tizenharmad magával az LMP választmányának tagja.

Politikai „metamorfózisok”

Ez a genezis sokban emlékeztet, a húsz év után a politikai életen kívülre került, Szabad Demokraták Szövetségének létrejöttére: az SZDSZ előbb – öndefiníciójával – „demokratikus ellenzék”-ként (mintegy illegálitásban) működött, majd 1988-ban létrehozta a Szabad Kezdeményezések Hálózatát, amely csak fél év elteltével alakult át párttá. Akkor kilenc ügyvivő állt az élén, az első elnökét Kis János személyében csupán 1990-ben választotta meg. A kérdés tehát jogos: meddig lehet más a politika úgy,

hogy egy pártnak (az LMP-nek) nincs elnöke?

Politikai „metamorfózisok”

Az elnevezés vonzó is akart lenni; azt az üzenetet kívánta közvetíteni, hogy a társadalomnak (ma már tudjuk: 7,48 százalékának) elege van a hatalmi elit eddig egymást váltó mindkét oldalából – valami újra, valami másra van szükség. A felmérések tanúsága szerint elsősorban az újra, a másra mindig is fogékony fiatalok körében voltak sikeresek, elvégre őket kevésbé kötik a pártszimpátia beidegződései. Ugyanakkor az LMP-t több oldalról egyfajta politikai lélekvándorlás születtének tekintik, hiszen várandósságának ideje gyakorlatilag egybeesett az SZDSZ agóniájával. A várakozó álláspontot az is indokolja, hogy listavezetője azt ígéri: minden oldaltól egyenlő távolságot kívánnak tartani, s az adott ügytől teszik majd függővé, hogy melyik oldalt

fogják támogatni. Mindenestre az átalakulások az elmúlt húsz esztendő során is hoztak érdekes fordulatokat. Orbán Viktor torzborz, hadaró beszédű ifjúból úgy vált konzolidált úriember, ahogy a pártja kezdeti liberális programját odahagyva betört a konzervatív oldalra. Nem lehet véletlen, hogy az egész választási kampány idején higgadságot sugalmazó mélybördő nyakendőt viselt. A szocialista miniszterelnök-jelölt, Mesterházy Attila, levágatta Spanyol grandokra emlékeztető bajszát-szakállkáját. Vona Gábor, a Jobbik elnöke, azt ígéri, a parlament alakuló ülésén a bíróságilag betiltott Magyar Gárda egyenruhájához hasonlatos öltözékben jelenik meg; ehhez képest a választási második forduló után egy reggeli tévéműsorban jólszabott öltönyébe, vasalt fehér ingébe világoskék selyemnyakkendőt kötött. Az LMP-s Schiffer András egyáltalán nem hord nyakkendőt. ◀

Lap-top

A nap címe. ANI: kiherélve, de szilikonnal, Gabriela Ștefan, *Gândul*.

Magyarázat. Tudjuk, ki herélte ki (az Alkotmánybíróság), tudjuk, ki látta el szilikonbetétet (a kormány), a kérdés az, hogy mi most a Feddhetetlenségi Ügynökség. Ezt kérdezi a szerző is: „Egyféle archívum, valamilyen titkosszolgálat – vagy mindkettőből egy kevés?” Mindig a szintézis hívei voltunk.

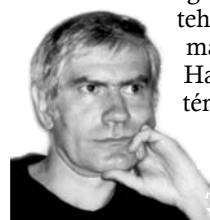
Nagyon szorítják... A *Jurnalul național* (Claudiu Șafoiu volt elnöki tanácsos és kémelhárítás-főnök tévében kifejtett véleménye alapján) arról ír, hogy az innen-onnan, de legfőképpen a szocialistáktól dezertált parlamenti „függetlenek” új pártja titkosszolgálati, vagyis a politikai szférán kívüli csoportok kreációja. Persze ezt kezdetől fogva sejtettük, meg azt is, hogy kinek a sugallatára, mi célból történik az egész; amit talán hozzá lehet tenni: a szerencsétlen politikából meggazdagodtak nyilvánvalóan zsarolás hatására álltak át – ez megmagyarázza némelyikük furcsa (ijedt és réveteg) viselkedését, hirtelen váltását. Más források biztosnak mondják, hogy a PSD további tagjai készülnek átállni, maga Miron Mitrea is, de csak a felesége után, aki (még) szocialista képviselő. Ugyanakkor hallani, hogy a PSD „térképet” készít, mindegyik szökevényről nyilvánosságra hozva, hogy voltaképpen mi volt távozásának a kényszerítő oka.

Markó az Igazságnál. Az *Adevărul* vendége volt Markó Béla miniszterelnök-helyettes. Ovidiu Nahoi és Ion M. Ioniță faggatták, egyszerű és kemény kérdésekkel. Mi a szövetségi elnök álláspontját ismerjük – a román olvasó számára feltehetően nem egy válasza revelációnak tűnik kendőzetlen őszinteségben. Alkotmány(módosítás), parlamenti küszöb, Székelyföld, autonómia, kormányátalakítás, magyar miniszterek. És természetesen az államelnök...

A nap álhíre. Egy alvilági banda feljelentette az Alkotmánybíróságot. Indoklás: az ANI hatáskörének leszűkítésével (miután a nagy vagyonok mértékét és pontos elérhetőségét többé nem hozzák nyilvánosságra) nehéz munkával megszerzett jövedelemtől estek el.

Minden napra egy mondás

„A világhírűség érdekében az eredetiséget is fel kell áldozni” Ion Luca Caragiale

Bíró Béla

teheti az asszimilációs nyomásnak való ellenállást. Ha Magyarország ismét a térség egyik mintaállamává válik, magyarnak lenni ismét vonzó létállapotná válhat. Azaz Magyarország, pusztán sikereivel is döntő sze-

Szakemberhiány

Horváth István

Emberi hang

Nem ismerek írókat az egész világirodalomban, akinek elbeszélő hangja annyira közel állana az élőszóhoz, mint a Mikszáthé. Mintha csakugyan eleven beszéd csengene fülembe olvasásakor, folyton modulálódva: az elbeszélés folyamában nyugodtan, kényelmesen ömlik, egy-egy jelenetnél ellágyul, halk, de érzésemet éppen ezért erősen ingerlő remegések járják át, egy másikonál gyorsabb ütembe lendül, - szóval él és a maga kifejező eszközeivel kíséri a történet folyamatát. Mintha nem is volna köztünk az a nagy távolság, amely az írókat az olvasótól elválasztja, hanem előttem ülne az író és mondaná nekem a mondanivalóját. Ez Mikszáth közvetlensége, minden jellemvonása között a legjellemzőbb. (...)

Az előadás közvetlenségét a nyelv természetes könnyedségén és plaszticitásán kívül főleg a hang eleven, emberi volta adja meg. Mintha minden szó egyenesen az ajkáról lebbent volna papírosra, még rajta van - hogy úgy mondjam - a test melege. Ezzel életet kap a szó, nem marad csupán bizonyos képzetek és fogalmak kifejezője, hanem kifejezi ezekben a képzeteknek és fogalmaknak a hangulatát s a beszélő személlyel való titokzatos kapcsolatát is. A szó mögött ott áll mindig az ember is, aki kimondta. Az élőszó hallásakor ez mindig így van, írott szó csak akkor idézi elő ezt a hatást, amikor nagyon közvetlen. A száraz, élettelen stílus csak fogalmakat közöl velem, a közvetlen stílus ezenfelül megrezdít lelkemben bizonyos húrokat, úgy hogy nem maradhatok közömbös, vagy rokonszenvet, vagy ellenszenvet kell éreznem.

Schöpflin Aladár: Mikszáth Kálmán, *Nyugat*, 1910, 8.szám

SZELLEMLIDÉZÉS

Bakizás lesz belőle?

Melyik ország található hatszáz mérföldre az orosz határtól, és melyik főváros van majdnem kétezer mérföldre Moszkvától? A válasz Kirgizisztán és legnagyobb népességű városa: Biskek. Fontos a kirgiz főváros és a rajta lévő manasi-bázis? Igen, ugyanis ezt az afganisztáni hadszínteret szolgáló légi-felvonulási, utánpótlási utat 2001 óta bérelt Amerika. Található az érdekszférát védő orosz légibázis is a közelben? Igen, biztosításként, annak ellenére, hogy a jelenleg exiliumban lévő egykori kirgiz elnököt, Kurmanbek Bakijevet, politice is győzködték Moszkva, hogy ne újítsa meg Washingtonnal a bérleti szerződést. A tét kétféle milliárd dollár értékű orosz segély volt, azonban az elnök ingadozásától megriadt amerikaiak jócskán megfélélték ezt a díjat és egyelőre maradtak. Április elején azonban szinte huszonnégy óra alatt véget ért Bakijev hatalma, s a polgárháborúsan ingadozó országból menekülnie kellett a keleties furfanggal üzletpolitikázó államfőnek.

Az események gyors lezajlására tán magyarázatként szolgál az, hogy Bakijev 2005-ös hatalomra jutása után elnyomta az ellenzéki erőket, de nem egészen érthető, hogyan sikerült a zavaros belpolitikai vizekbe azonnal betelepíteni az orosz cápákat is. A föderáció biztonsági szervei mintha éppen ezeknek az ellenzéki erőknek a meghívására érkeztek volna az országba, feltehetően a „biztos, ami biztos” alapon, mi több egy „külföldön” történő akcióra, készenlétbe helyeztek mintegy két századnyi orosz elit deszantost is. Tény azonban, hogy a kirgizisztáni átmenetileg állandó kormányhoz sietve befutottak az ismétlődő segélyajánlatok mind Washington, mind pedig Moszkva részéről, s az már csak habot jelent a tortán, hogy mindkét fél humanitárius akkordokat ütött meg, kiemelve: dehogy is kíván beavatkozni az ország belügyeibe.

Moszkva ugyanakkor sietett elismerni a kormányt, miért is ne tette volna, hiszen ez a kis ország minden bizonyos sarokköve lehet a Kazahsztán, Üzbegisztán, Tádzsikisztán, és nem utolsósorban Kína által meghatározott régióban.

Amerika pedig az afgán hadszíntér ellátásában érdekelt, ugyanúgy, ahogy Oroszország az afgán drogpiac terjedésének sorvasztásában, vagy a vadhábita csecsenek és tálibok közti elvbarátság blokkolásában.

Kérdés marad, hogy amíg a kirgizek maguk nem zárják le a nem kimondottan Kreml-párti fehérorosz Lukasenkonál vendégeskedő Bakijev ügyiratát, mennyire lehet rendezettnek tartani a helyzetet, illetve hogy Lukasenko ki akarja-e, vagy tudja-e játszani ezt a nem várt kártyát.

Ady András

A nemzeti együttműködésről

Megvan a Fidesz-kétharmad. Orbán Viktor gyakorlatilag Magyarország teljhatalmú miniszterelnökének tekinthető. A híre a piacok is kedvezően reagálnak. Az Európai Unió vezetői jól fogadják a kialakult helyzetet. Nyilván úgy tekintik, hogy a szocialisták kétbalkezes döntéseinek, társadalmi támogatást nélkülöző látszatreformjainál, bizonytalankodásainál bármi csakis jobb lehet.

Ami minket, határon túli magyarokat illet, a Fidesz sikerében nem csak azért vagyunk mélyen érdekeltek, mert e siker Magyarország gazdasági helyzetének, nemzetközi súlyának helyreállítását is jelenthetné, hanem azért is, mert egy korszerű, a nemzetközi közösség által megbecsült, kulturálisán és gazdaságilag prosperáló Magyarország számunkra is könnyebbé teheti az asszimilációs nyomásnak való ellenállást.

Ha Magyarország ismét a térség egyik mintaállamává válik, magyarnak lenni ismét vonzó létállapotná válhat. Azaz Magyarország, pusztán sikereivel is döntő sze-

repet játszhat a határon túli magyar közösségek megtartásában.

Persze sok minden függ attól is, hogy a kétharmados magyar hatalom milyen kapcsolatrendszerrel épít ki a határon túli magyar közösségekkel. Ha arra törekszik, hogy a határokon túl ismét saját belpolitikai céljai érdekében jól használható klientúrát alakítson ki, és kapcsolatrendszerét erre alapozza, annak – ahogy korábban – ezután sem lehetnek kedvező következményei. A határon túli magyarság érdekei és a magyarországi érdekek, ellentétes előjellel ugyan, de ugyanúgy szembe kerülhetnek egymással, mint a szocialista uralom idején. Egy ilyen politika csakis a határon túli közösségeken belüli destruktív (és nem konstruktív – mert demokráciában ilyen is van) konfrontációkat erősítheti. Márpedig nyilvánvaló, hogy ezeknek a közösségeknek minden korábbinál nagyobb szükségük van az egységes fellépésre.

Az egység persze továbbra sem jelentheti az értékek, érdekek és érzések maradéktalan azonosságára alapozott egyöntetűs-

gét. A határon túli magyar közösségek demokratikus egysége, akárcsak az anyaországi politikai közösség, csakis a különbözőség, az ideológiai, a kulturális, területi különbözőség alapján valósulhat meg. A Fidesz éppen a sokféleségből kialakított

nemzeti egység ideáljának megvalósításával teremthet számunkra is jól követhető és produktív modellt. Annál is inkább, mert ennek a modellnek a mibenléte ma még nálunk sem evidencia.

A demokratikus egység megteremtésére a kétharmados hatalom minden korábbinál jobb esélyeket kínál. A Fidesz megengedheti magának, hogy az ellenzék, sőt az ellenfelek irányába is megtegye azokat az engedményeket, amelyeket korábban a szocialista liberális koalíciók tőle megtagadtak: hogy ugyanis az ellenfélnek és nem ellenségnek tekintett ellenzék ideológiáját, történelmi emlékezetét, törekvéseit elvben ugyanolyan legitimnek ismerje el, mint a sajátját. Ezeknek az ideológiáknak a képviselőit, ezeknek a történelmi emlékeknek a fenntartóit és törekvéseknek a

megvalósítóit kell egységes nemzeti közösséggé integrálni. Az a három-, sőt négyharmados magyar hatalom, melyről Orbán Viktor beszél, csak és csakis ebben az esetben jöhet létre.

A szocialisták és liberálisok katasztrofális kudarcának okai éppen abból fakadtak, hogy ezt az elemi igazságot képtelenek voltak felfogni és elfogadni, mindent és mindenkit a saját képükre és hasonlatosságukra akartak – fasisztázással, kirekesztéssel, megvetéssel – átforgálni. Ez a magyar társadalom összetettségéből, az egymást kiegészítő törekvések erős eltéréseiből következően nem volt és továbbra sem lesz lehetséges. A Fidesz, ha tanult a szocialisták által bemutatott elrettentő példák sorozatából, nem ilyen nemzeti egységre és együttműködésre törekszik.

Az persze még egyáltalán nem bizonyos, hogy tényleg tanult volna, sőt számos jel utal arra, hogy a tanulság egyelőre nálunk is várat magára. Mindenesetre nekünk, határon túli magyaroknak – és persze saját magának is! – a mindenkor magyarországi hatalom egy ilyesfajta tanulság politikai, kulturális és gazdasági konzekvenciáinak életbeültetésével használhatna a legtöbbet.

A Fidesz megengedheti magának, hogy az ellenzék, sőt az ellenfelek irányába is megtegye az engedményeket.

Röviden

„Immunis” a gazdaság

Bár a lejre biztosan hat a görög válsághelyzet, az ország gazdaságára nézve nem lesz jelentős ez a hatás – fejtette ki Mugur Isărescu, a román jegybank kormányzója egy tegnapi sajtóértekezleten. Szerinte a hellén tőkével működő román bankok jól tőkésítettek és jól ellenőrzöttek, így minden Görögország felől érkező hatás igen korlátozott marad.

50000 új értékjegy

Ötvenezerrel növelik a roncsprogram keretei között igényelhető értékjegyek számát, miután a kormány tegnapi ülésén jóváhagyta a környezetvédelmi minisztérium erre vonatkozó kérelmét – írta az *Agerpres*. Borbély László miniszter szerint ezzel hatszázmillió lejre emelkedett az intézkedésre szánt pénzeszösszeg.

Törékeny helyzet

Továbbra is törékeny lábakon áll a kelet-európai államok gazdasági fellendülése, annak ellenére, hogy a válság nehezen már túljutottak – írja a Moody's hitelfelmérő intézet legújabb elemzésére hivatkozva a *Bloomberg*. A régiót a globális gazdaság felől érkező kockázatok vetetik vissza, ám gondok adódhatnak a strukturális problémák megoldásával is.

Ellenséges korrupció

A korrupció és a vállalkozások bizonytalansága a külföldről érkező befektetések első számú ellensége – nyilatkozta tegnap az *Agerpres*nek Spanyolország bukaresti nagykövete, Estanislao de Grande Pascual. A diplomata aggodalmát fejezte ki az Alkotmánybíróságnak az Országos Feddhetetlenségi Ügynökségről (ANI) hozott döntésével kapcsolatban.

Szenved az euró

Az utóbbi egy év legalacsonyabb szintjére esett vissza az euró dollárral szembeni árfolyama, továbbá a keleti tőzsdék is jelentős anyagi veszteségeket szenvedtek el, miután a befektetők óvatosabbá váltak a kockázatosnak vélt értékpapírokkal szemben – írta a *Mediafax* a *Reuters*re hivatkozva. A fő kiváltó ok az, hogy a Standard&Poor's hitelminősítő rontott Görögország és Portugália országminőségén.

EU-India egyezmény

Az Európai Unió és India közötti szabadkereskedelmi egyezmény aláírását szorgalmazta Winkler Gyula európai parlamenti képviselő kedden New Delhiben, ahol a közösség képviselői Preneet Kaur külügyminiszterrel találkozottak – értesült lapunk.

Benzinár: hol a határ?

Ötszöri áremelés után egy év alatt 30 százalékkal lett drágább az üzemanyag

Baló Levente

Ennyit még sosem költöttünk üzemanyagra: jelenleg öt lej fölött van a magas oktánszámú, jobb minőségű benzin ára. Míg két évvel ezelőtt kétszáz volták Dinu Patriciu befektető jóslatát, miszerint az üzemanyag ára eléri az ötlejes küszöböt, a szakértők ma nemcsak hogy nem intenek nyugalomra, hanem további, a mostaninál akár kétszer nagyobb növekedést is kilátásba helyeznek. A román olajmágnásnak tartott Patriciu már korábban rámutatott arra, hogy a kormánynak változtatnia kellene az üzemanyagra kirótt adókon és járulékokon, hogy ezt a tendenciát ellensúlyozza.

Ötszöri drágítást követően az üzemanyag jelenlegi ára harminc százalékkal lett magasabb, mint az egy évvel korábbi, és még a 2008-as szintet is meghaladja, amikor a nyersolaj világgazdasági ára történelmi csúcspontot ért el, elérve a hordónkénti százötven dollárt. A jelenséget a Petrom kőolajtársaság képviselői a lejnek a dollárral szembeni gyengülésével magyarázzák, illetve az adók emelkedésével (amelyek, lejben kifejezve, tizenhárom százalékat nőttek a gázolaj, húsz százalékat pedig a benzin esetében). A másik nagy hazai olajtársaság, a Rompetrol kútjainál már korábban megfigyelhető volt a drágulás, mivel a kizárólag

Csillapíthatatlan „olajszomj”

Míg 1970 és 1979 között harmincnyolc százalékos növekedést ért el a globális üzemanyagkereslet (napi 47 millió hordóról 65 millióra), a nyolcvanas évek eleji olajválság alatt az igény visszaesett napi 59 millió hordóra. Bár drasztikusan csökkent az ár is, még mindig háromszáz százalékkal drágább volt az 1970-es szintnél. 1994-2008 között 24 százalékos növekedést ért el a globális kereslet, melynek következtében két évvel ezelőtti napi 86 millió hordóra volt szükség. Az „olajszomj” ezen szintjét a gazdasági válság is mindössze 7-8 százalékban tudta csökkenteni. (*khris.ro*)

Szakemberek szerint három-öt év múlva tíz lejre drágulhat a benzin ára

Fotók: ÜMSZ/archív

külföldi lelőhelyekről beszállító vállalatnak időben a világgazdasági szinthez kellett igazítania árpolitikáját – írta a *Ziarul Financiar* a cég nyilatkozatára hivatkozva.

Közel a tízlejes ár?

Az üzemanyagárak változását sok tényező befolyásolhatja: egyrészt a kereslet és a kínálat állandóan változó viszonya, az árfolyam-ingadozás, a globális nyersanyagpiac alakulása, valamint a kitermelőtársaságok profitpolitikája, amelyek az egyre növekvő befektetéseket nagyobb eladási árakból kívánják finanszírozni. Szá-

mos szakértő szerint a világ 2010-ben eléri kitermelőképességének csúcspontját, így a következő években a fokozatosan csökkenő felszínre hozatalnak kell kielégítenie az egyre növekvő „olajéhséget”. Minél hamarabb megtörténik a válságból való kilábalás, annál hamarabb nő meg a kereslet, és ezzel egy időben az árak – mutatott rá Cristian Orgonaş gazdasági elemző. Szerinte nincs már messze az az idő, amikor az olaj hordónkénti ára kétszáz dollárra drágul (a jelenlegi 85-ről), így akár 3-5 éven belül globális szinten megduplázódnak az árak. Ez alól Románia sem lesz kivétel, ahol majd tíz lej is elkerülhetnek egy liter üzemanyagért.

Apad a román tartalék

Románia kőolajtartaléka körülbelül 87 millió tonnára (550 millió hordóra) tehető, melyből a Petrom jelenleg évi 4,5 tonnányit termel ki. Az ország szükséglete azonban pontosan ennek kétszerese: kilencmillió tonna. A román

kőolaj ugyanakkor egyre drágábbá válik, mivel az utóbbi években a Petrom kitermelésének csökkenése együtt járt a fejlesztésekre fordított befektetések növekedésével.

Bár az országban az üzemanyag ára valamivel olcsóbb a külföldinél, az ország vásárlóereje függvényében a benzin és a gázolaj négy-ötösdrágább, mint külföldön, mivel a romániai kereset az európai uniós átlagfizetések húsz százalékát éri csak el – magyarázta Liviu Voinea, az Alkalmazott Gazdaságtan Csoport ügyvezető igazgatója az *Incont.ro* portálon. Az Eurostat adatai szerint míg egyhavi átlagfizetés arányában Romániában 321 liter benzint lehet vásárolni, a magyar polgár 515 litert engedhetne meg magának, Németországban pedig 2032 literre futná a keresetből.

„Az árkülönbség megérződik, különösen ha az ember nagy mennyiségben vásárol – mondta el az ÜMSZ-nek Dimény Sándor, a zilahi Nedertrans szállítmányozó cég vezetője. – Három teher-

autóknak jelenleg mintegy tízezer kilométert tesz meg hetente. Bár a drágulás fokozatosan történt, hetente párbanit, a cég pénzügyeire gyakorolt hatása ugyanaz. Mivel egész Európában emelkedtek az árak, még mindig itthon éri meg tankolni, 12 euróval olcsóbban jutok a gázolajhoz, mint külföldön.” A szállítócégek helyzetét a nagy konkurenciaharc is nehezíti: mivel sok a szolgáltató, az ügyfelek megszerzése érdekében nagyon levették az árakat.

Csökkenő kútforgalom

Még január folyamán arról számolt be lapunk, hogy a határközeli Nagyváradon virágzik a benzinturizmus, mivel a Magyarországról érkezőknek jobban megéri itt tankolni. A magyar rendszámú autók tulajdonosai száz lejnél is nagyobb összegeket költöttek egy-egy tankolás alkalmával. Azóta nagyot csökkent az eladás, az emberek az olcsó termékeket keresik – tudtuk meg tegnap a megkérdezett benzinkúti alkalmazottaktól. Átlagosan harminc-ötven lej értékben tankolnak egy alkalommal, azaz nyolc-tíz liter, ennél többre nem nagyon futja.

Az egyik kútnál fizető sofőr meggyőződéssel állítja, hogy az üzemanyag tovább fog drágulni. „Nincs mitől megfordulnia a tendenciának. Tudom, hogy világszerte drágul az üzemanyag. Naponta ötven lejre tankolok, gyakran nem marad már semmi a pénztárcámban – fogalmaz a taxis, aki naponta 120-130 kilométert vezet le. – A legrosszabb az, hogy éppen most drágul, amikor krízis van, és amikor mindenhol visszaesés tapasztalható. Ha nem ilyen válságos időszakban történik, akkor talán észre sem vennénk, de legalábbis nem sújtana ennyire.” ◀

Sínen a háromszéki Leader-pályázat

Kovács Zsolt

Tizenkét heti „terepmunka” után tegnap Baróton tartották a háromszéki Alutus Régió Egyesület Leader-szeminariumsorozatának zárórendezvényét. Az Olt menti és erdővidéki településeket összefogó, Leader-térség státusra pályázó egyesület elnöke, Demeter János lapunknak elmondta: az elmúlt három hónap alatt meglátogatták az összes részt vevő települést, és a helyszínen népszerűsítették a gazdaságfejlesztési lehetőségeket. Szerinte már az is példaértékű, hogy a programban részt vevő két háromszéki térség nem egymás ellen dolgozik, hanem erejüket egyesítve.

Demeter János: már az összefogás példaértékű

Mivel az Európai Unió pályázati kiírása szerint a Leader-térségnek alulról kell építkeznie, a fejlesztési elképzeléseket a helyi lakosoknak kell felvázolnia. Az észrevételek, ötletek alapján szeptemberig kell elkészülnie a térség gazdaságfejlesztési stratégiájának, melyet pályázat formájában legkésőbb október végéig lehet benyújtani. Az országban nyolcvan ilyen régiót támogat az unió – térségenként mintegy hárommillió eurós összeggel.

„Ez egy gazdaságfejlesztő program, amelynek célja a részt vevő településeken pozitív fejlődést létrehozni, és munkahelyeket kell teremteni” – magyarázta Demeter János. Mint arról la-

punk korábban beszámolt, Hargita megyéből három, Maros megyéből hat, Kolozs megyéből öt, Szatmár megyéből három, Bihar megyéből két pályázatot adtak le az uniós programban való részvételre. 2013-ig összesen 0,275 milliárd euró hívható le a Leaderen keresztül. (Vidékfejlesztési célokra a közösségi alapokból összesen tizenegymilliárd euró áll Románia rendelkezésére.) Az Alutus Régió Egyesület, amely az egyetlen Kovászna megyéből kikerülő Leader-pályázó, tavaly szeptemberben az Olt menti és erdővidéki civil szervezetek, vállalkozók és önkormányzatok összefogása révén, hatvan alapító taggal jött létre. ◀

Leszámolás a kóbor ebekkel

Elaltatással rendezné a gazdátlan kutyák ügyét egy új törvénytervezet

Kovács Zsolt

„Eutanáziával” rendezné a kóbor kutyák egyre több bosszúságot okozó ügyét Mihai Atănăsoaie bukaresti prefektus. A képviselőház elé kerülő új törvénytervezet lehetővé tenné a gazdátlan ebek elaltatását, a gondatlan kutyatartók megbírságolását. A tervezet szerint a jövőben büntethető az is, aki közterületi és gondozza a gazdátlanul kóborló kutyákat. Atănăsoaie úgy véli, az általa támogatott törvényjavaslat megfelel az európai normáknak, és alkalmas arra, hogy rendezze a fővárosi kutya-problémát. A tavalyi évben több mint tizenegyezer kutyatartást regisztráltak Bukarestben, a sérültek ellátása és kezelése négyszázezer euróval terhelte meg az egészségügyi kasszát.

A Marius Marinescu Nagy Románia párti képviselő által benyújtott törvényjavaslat értelmében a jövőben elaltatható minden beteg, sérült vagy agresszív kóborkutya. Azok az ebek, amelyek egészségesek és a magatartásuk is megfelelő, szintén elaltathatók, ha a törvény által megszabott határidőn belül nem jelentkezik senki az örökbefogadásukra.

Látszatmegoldás

Az állatvédőket felháborítja a javaslat. „Ez a javaslat egy újabb cirkusz, semmilyen tényleges megoldást nem biztosít” – jelentette ki lapunk érdeklődésére Horia Kraus, aki a Sepsiszentgyörgy melletti Szépmezőn működteti az ország egyik legismertebb kutyamenhelyét. Kraus és munkatársai az állatvédelemben és a reintegrációban bíznak. Az évekig Bukarestben élő állatvédő ta-

valy tért vissza Sepsiszentgyörgyre, és az önkormányzat támogatásával hívta életre a Nez Perce nevű kutyamenhelyet. Lapunk érdeklődésére elmondta: tapasztalataiból tudja, hogy országos viszonylatban a fővárosban fordítják a legtöbb pénzt a kóbor ebek problémájának rendezésére, ennek ellenére nem jutnak semmire.

„Mindig a mostanihoz hasonló módon fognak neki: hozzá nem értő politikusok osztják az ész” – fejtette ki

Horia Kraus, aki szerint Bukarestben a Vier Pfoeten egyesület által szorgalmazott másik megoldás, a kóbor kutyák sterilizálása sem vezethet eredményre, hiszen 150 ezer ebeben képtelenség ilyen műtétet végrehajtani. A háromszéki szakember emlékeztetett, alig egy hónapja 500 kóbor ebet sterilizáltak egy bukaresti parkban és lehetőség nyílt az örökbefogadásukra is. Az akció csődöt mondott, mert a fővárosi kutyatulajdonosok kapva kaptak az alkal-

mon, és saját házi ebüket az egyesület költségén sterilizáltatták a nyilvános akción.

Elaltatni muszáj

Horia Kraus szerint a fővárosban a Sepsiszentgyörgyön alkalmazott reintegrációs módszer se vezetne eredményre, mivel nagyon elszaporodtak a kóbor ebek, ezért elkerülhetetlen, hogy a beteg és agresszív egyedeket elaltassák. Háromszéken a probléma hosszú távú megoldásában látják a lehetőséget, a cél a lakosság mentalitásváltása. A Nez Perce egyesület gyerekek számára szemlélteti, mit jelent a felelős állattartás: eddig háromszáz diákot fogadtak a szépmezői telepen, hogy a kutyagondozás feltételeit ismertessék. A kutyamenhely megnyitása óta eltelt fél évben mintegy 200 ebet fogtak be. Egy szakemberekből álló csoport felméri a befogott kutyák állapotát, fertőtleníti és ivartalanítja az állatokat, majd ellenőrzik az agresszivitásukat, szocializálódási és reintegrálódási képességüket. Az idomítható, szocializálható ebeket örökbe adják. Horia Kraus szerint eddig az ebek 35 százalékának találtak gazdát. ◀

Sintértempő. Ha életbe lép az új eb-törvény, nem kegyelmeznek többé a gazdátlan kutyáknak

Kilakoltatott ANL-s bérlők?

Sipos M. Zoltán

► Törvénytelenül emelte a kolozsvári önkormányzat a Mehedinți utcai ANL-lakások bérleti díját visszamenőleg – állítják a testület nemzeti liberális tagjai. Steluța Cătănicu önkormányzati képviselő sajtótájékoztatón figyelmeztetett arra, hogy a tanács nem adott felhatalmazást a bérleti díjak emelésére. „Úgy gondolom, súlyos szabályszegés történt. Minden ilyen jellegű határozathoz elengedhetetlenül szükséges a helyi tanács felhatalmazása is. Felháborító, hogy az itt lakóknak 2008 augusztusáig, visszamenőleg 250 lej havi hátralékot ki kell fizetniük. Ez a döntés nagyfokú érzé-

ketlenségre és arroganciára enged következtetni” – fogalmazott élesen az önkormányzati képviselő. Az említett tömbházak jelenleg 110 bérlője van, aki a hó végéig nem törleszti a hirtelen jött elmaradást, jövő hónap elején költözhet. Megkeresésünkre a polgármesteri hivatal elutasította a városi tanácsos vádjait. „Nem értjük Steluța Cătănicu tanácsos asszony álláspontját, már csak azért sem, mert ő maga is tagja a testületnek. A bérleti díj emelését egy 2008-as kormányrendelet írja elő, ennek megfelelően az említett tömbházakban lakást bérelő, 35 évesnél idősebb lakók emelt összeget kötelesek fizetni” – nyilatkozta lapunknak Oana Buzatu, önkor-

mányzati szóvivő, aki szerint a lépés logikus és védhető. Azt a célt szolgálja, figyelmeztetett Buzatu, hogy az igazán rászoruló „védettek” legyenek, a kezdő és fiatal lakók vehessék igénybe az ANL-s otthonokat. A Mehedinți utcai bérlők meglepődtek a polgármesteri hivatal döntésén, mint mondták, felkészületlenül érte őket ez az intézkedés. „Mi tavaly nyáron kötöttünk bérleti szerződést a polgármesteri hivattal, de senki sem figyelmeztetett arra, hogy meg fog nőni a bérleti díj. Több mint kellemetlen ez az ügy, nagyon úgy néz ki, hogy hamarosan az utcára kerülünk” – panaszkodott lapunknak egy Mehedinți utcai lakos. ◀

Román–magyar avasi válás

Sike Lajos

► Miután a szenátus elfogadta a Szatmár megyei Ráksa község megalakulására betervezett indítványt, közigazgatási szempontból elválik egymástól a zömében a románok lakta település és a „magyarként” számon tartott Avasújváros. A két jelentős avasi helységet a Ceaușescu-rendszerben kapcsolták össze, ám a helyi adók felhasználásának aránya állandó konfliktusforrást jelentett. A vádak szerint Ráksa „el-szívta” Avasújváros elől a be-

vételt. A szétválást az is indokolta, hogy Avasújváros felügyelete alá további hat, kisebb-nagyobb falut rendeltek, így olyan hatalmas közigazgatási egység jött létre, amelyet nehéz irányítani.

A három éve kiírt (második) népszavazáson a ráksaiak többsége is a szétválásra, illetve az új Ráksa község megalakulására adta voksát. Az országos politika azonban úgy alakult, hogy a parlament hosszú időn át még csak napirendre sem tűzte a kérdést. Günthner Tibor szatmári RMDSZ-es szenátor így

is sikernek tartja a törvényhozáshoz megkésztett pozitív döntését, annál is inkább, mivel az utóbbi években egyetlen új községalapítást sem hagytak jóvá. Búte Pál RMDSZ-es önkormányzati képviselő arra figyelmeztetett, hogy a három hónapon belül esedékes avasújvárosi önkormányzati választás akkor lehet eredményes az itt élő magyarok számára, ha a helyi politika egységes. Az összefogás fontosságára figyelmeztetett Dohi Szabolcs, az Avasújváros-hoz tartozó Kőszegremete RMDSZ-es elnöke is. ◀

HIRDETÉS

Szívügye a romániai magyar sajtó?

Támogassa az új magyar szó-t!

Adományozza jövedelemadója 2%-át a Free Press Alapítványnak!

Mint minden évben, a 2009. évi személyi jövedelemadó (declarație de venit) bevallásakor is lehetőség van arra, hogy az adó 2 százalékát egy alapítvány javára irányítsuk. A felajánlás határideje 2010. május 17-e.

Ha Ön még nem döntötte el, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel ezt az összeget, arra kérjük, hogy válassza a kedvenc lapját, az Új Magyar Szót támogató Free Press Alapítványt. Az Ön számára nem jelent többlet-adóterhet az állam által amúgy is bevételezett 2009-es személyi jövedelemadó (impozitul pe venitul global) 2%-ának átirányítása, viszont befektethet az Új Magyar Szó országos napilap – és ezáltal a romániai magyar sajtó – jövőjébe.

Amennyiben úgy dönt tehát, hogy támogatni akarja lapunkat, a támogatott alapítvány nevét és adatait be kell írnia a 230-as számú – a megyei pénzügyi igazgatóságoktól igényelhető – formanyomtatványok megfelelő adatsorába*:

Fundația Free Press România

40482 Oradea, str. Lugojului nr. 31., jud. Bihor, CUI:

10197601, cont bancar: RO66 BTRL 0050 1205 7312 24XX,

Banca Transilvania suc. Oradea.

Köszönjük!

*a fenti adatokkal már kitöltött formanyomtatvány letölthető a www.maszol.ro című honlapunkról is

▶ Röviden

Sztrájkol a rendező

„Én, Ioan Ieremia, a Temesvári Mihai Eminescu Nemzeti Színház főrendezője és igazgatója éhségsztrájkjal tüntetek a Hausvater és Demeter család eljárása ellen” – ezzel a táblával állt ki tegnap délután a Temesvári Opera épülete elé Ioan Ieremia. Az intézmény volt rendezője azt sérelmezi, hogy a színház vezetője Adriana Hausvater és „bűntársa”, Demeter András, volt művelődési államtitkár, nem adja meg neki a lehetőséget egy utolsó darab színreviteléhez, amivel méltóképpen búcsúzhatna el a pályájától.

Műhelymunka Csehovra

Kortárs képzőművészeti műhely előzi meg a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház következő bemutatóját. A tizenhat fiatal képzőművészt ezúttal A. P. Csehov *Cseresznyeskert* című darabja ihleti és a műhelymunka eredményét a 30-i bemutató előtt az emeleti előcsarnokban mutatják be.

Sorompók nélkül

A májustól októberig tartó Szatmári Kulturális Napok keretében a Szamos-parti városban az idén is megrendezik a Sorompók Nélkül nevű színházi fesztivált. Stier Péter, az Északi Színház ügyvezető igazgatója, lapunknak elmondta, hogy a fesztivált május 14. és 23. között tartják és összesen tizenhat előadást nézhet meg a nagydíjnyertes.

Akinek a fejében a zene

Interjú a kolozsvári születésű Selmeczi György zeneszerzővel, karmesterrel

„Művészetet csinálni humor nélkül, szigorúan tilos!” – így vélekedik Selmeczi György zeneszerző, zongoraművész és karmester, akinek a Kolozsvári Állami Magyar Operával való húsz éves együttműködését kedden koncerttel ünnepelték.

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ **Milyen érzés volt ott ünnepelni, ahol húsz év alatt karmesterként, rendezőként és zeneszerzőként is megfordult?**

– Természetesen nagyon jó érzés volt. Ennek a húsz évnek a kulcsa igazából egyfajta nagyon erős szellemi, érzelmi kapcsolat a mindenkori társulattal, hiszen húsz év alatt már egy új generáció is felnőtt, akikhez ugyanolyan erős szakmai viszony fűz, mint az elődeikhez, kamaszkorom társulatához. Mivel édesapám a Kolozsvári Magyar Operánál volt karmester, ezért itt gyermekeskedtem, itt nőttem fel. Erős kötődés alakult ki bennem a hely

iránt, az iránt a szellemi erőter iránt, amit a Kolozsvári Magyar Opera jelentett és remélem, hogy a mai napig is jelent.

▶ **A keddi esti ünnepi előadásán Bartók Béla A kékszakállú herceg vára és az ön Szirén című operája hangzott el, de kevesen voltak. Ez általános jelenség?**

– A sors különös szeszélye folytán öt jelentős, nagyzenekaros, magyar érdekltségű rendezvény volt kedden este pontosan egy időben. Igazán szórakoztató volt, hogy a filmharmónia igazgatója rohagált a két ház között, hogy a saját rendezvényén is jelen lehessen, és az operában is. A végén már mi is csak röhög-

tünk, hiszen mi magunk is máshol lettünk volna, ha tudunk.

▶ **Ezek szerint úgy gondolja, ma is szeretnek operaelőadásokra járni az emberek?**

– Világszerte óriási reneszánsza van a műfajnak, nyilván hozzánk is hamarosan be fog gyűrűzni, hogy operába járni jó, élvezetes és fontos. Hiszen nemhogy csökkenne az operába járók száma a világban, hanem folyamatosan nő. Éppen az a furcsa, amire senki nem számított, hogy a

drámai színház egyre inkább szorul be a száz-kétszáz fős stúdiókba, a nagyszínházak pedig a zenés műfajokon osztoznak. Egyre több operaszpecialistát képeznek a világban. A Kolozsvári Állami Magyar Opera azonban, véleményem szerint, több mint opera. Emblematikus intézmény, egyfajta szellemi centrum, egyedülálló, kitüntetett fóruma a kortárs magyar zenének.

▶ **Tegnap még Kolozsvár, ma Budapest, májusban Szabadka és ismét A kékszakállú herceg vára. Mi jön utána?**

– Nagyon örvendetes, hogy májusban először rendezik meg a magyar napokat Szabadkán, amelynek a Kékszakállú lesz a nyitó darabja. De természetesen ez egy másik előadás lesz, mint amit három éve a kolozsváriaknak rendeztem, de hát minden bokrban van egy kékszakállú, és én magam is többször

rendeztem, még Észtországban is, és többször is dirigáltam, hiszen egy alapdarabról van szó, amelyre mindenütt kíváncsiak az emberek. Rögön utána robogok zsűrízni Komáromba, a Lehár Ferenc Operett Énekversenyre, ahol négy erdélyi magyar fiatal is érdekelt. És elárulhatom, hogy amennyire szabad nekem onnan a zsűriből szurkolni, annyira fogok is.

▶ **Tehát igen sok elfoglaltsága van, de mindent örömmel végez, és még egy kis humort is belecsempész mindenbe.**

– Nyilván rég elpatkoltam volna, hogyha nincsen humorom. A humor hiánya tönkretesz mindenféle művészi megnyilatkozást. Az alkotók még a legdrámaibb pillanatokban is valahol a háttérben, maguk mögött ott kell, hogy tudják a humort. A mi korunk legnagyobb tragédiája, hogy kiveszett belőle a humor.

▶ **Mit hordoz éppen a fejében?**

– Most éppen a 2011-es Tavaszi Fesztiválra írom a *Spiritiszta* című operámat, így a fejében annak szövegét hallok. Minden szerepet egy konkrét, általam ismert, énekművészre írok, ezért gyakran van úgy, hogy rájuk gondolok. Tehát nemcsak a hegedűt, hanem magát a hegedűt is hallok. Mindig ezekben a nyílt, felvállalt emberi kapcsolatokban valósul meg a művészet.

Húsz éves opera-zeneszerző kapcsolatot ünnepeltek

Selmeczi György húsz éve dolgozik együtt a Kolozsvári Állami Magyar Operával, színesítve annak repertoárját és növelve a társulat szakmai színvonalát. Ezt az odaadó és önzetlen munkát köszönte a zeneszerzőnek Románia egyetlen magyar operájának vezetője kedden. Az ünnepi alkalomból tartott előadásán elhangzott Bartók Béla A kékszakállú herceg vára című egyfelvonásos operája, valamint az ünnepelt karnagy, zeneszerző Szirén című műve is. Mindket-

tőt Selmeczi György vezényelte. Az előadásra csak kevesen mentek el, ám ez nem befolyásolta az ünnepi hangulatot: az érdeklődő közönség elismerő tapsviharral köszöntötte az ismert és elismert zeneszerzőt, és köszönte meg 20 évnyi kitaró munkásságát, amit a Kolozsvári Magyar Opera szolgálatában végzett. A kolozsvári születésű komponista az elmúlt húsz évben több mint húsz művet rendezett és vezényelt a kincses városban. (Sipos M. Zoltán)

Kultúra versus tömegizlés

Romhányi András (jobbra) a kultúrafogyasztók elkényelmesedésére világitott rá

A szerző felvétele

Totka László

▶ „A kultúra egyre inkább elválik a közizléstől. Lassan a színház sem a katarzisz otthona, oda is csak szórakozni járnak az emberek és ódzkodnak attól az energiabefektetéstől, amely a kultúra „mélységeinek” megértéséhez szükséges. A társadalom hozzászokott az „előrerágott”, kész dolgokhoz, amelyek kényelmesen, erőfeszítés nélkül fogyaszthatóak” – hangzott el Romhányi

András felmérésekre alapozó előadásában. A budapesti Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus képviselője *Kultúra és önkormányzatiság* címmel Nagyváradon értekezett, a Festum Varadinum cíviltársadalomnak szentelt napján. Az előadásban az is elhangzott, hogy a kultúra presztízse nagyon lecsökkent, és a magyar kultúra csak akkor volt erős, amikor a politikai ellenállás fegyvere volt. Az emberek szinte ön-

ként mondanak le értékeikről a kisebb ellenállás irányába haladva, így egyfajta erkölcsi válság jött létre. „A kényelmesebb, olcsóbb, gazdagabb az érték” – válaszolta a helyzetet a magyarországi szakember, aki szót ejtett a civil szervezetek fontosságáról is. A témához ezután többen is hozzászólhattak, ugyanis Villányi Zoltán szerkesztő-rendező Nagyváradról szóló filmjének vetítését kerekasztal beszélgetés követte. ◀

Helytörténet egy levéltárostól

Antal Erika

▶ Pál-Antal Sándor történész, nyugalmazott levéltáros legújabb, Marosvásárhely történetét a kezdetektől 1848-ig ismertető kötetét mutatták be kedden este a Kultúrpalota kistermében a Kemény Zsigmond Társaság áprilisi összejövetelén. Káli Király István, a Mentor Könyvki-

adó igazgatója és Sebestyén Mihály történész méltatta a szerzőt és a frissen megjelent könyvet, hangsúlyozva, hogy – bár korábban is történetek erre kísérletek – ez az első korszerű összefoglalója a város múltjának. Pál-Antal Sándor saját munkája kapcsán megjegyezte, hogy igyekezett nem elhallgatni a politikai vagy nemzetiségi szem-

pontból úgynevezett kényes kérdéseket sem és a kötetben bemutatott hétszáz év története kiegyensúlyozott szemléletről tanúskodik. Munkájában a szerző első sorban a marosvásárhelyi és marosvásárhelyi és marosvásárhelyi és magyarok múltját foglalja össze, ugyanis az évszázadok során ez a két népelem játszott a város történetében a fő szerepet. ◀

HIRDETÉS

2% hogy kevesebben nélkülözzenek!

www.caritas-ab.ro

Ajánld fel adód 2%-át a Gyulafehérvári Caritasnak hogy minél kevesebb ember nélkülözzön!

Név: Caritas Alba Iulia Adószám: 4562770

Bankszámlaszám: RO62 RNCB 0003 0015 6949 0009

Légy társunk te is a szegénység enyhítésében!

Információk: Fehér megye: 0258-812.118, Hargita megye: 0266-315.763, Hunyad megye: 0254-549.843, Kovászna megye: 0267-315.457, Maros megye: 0265-250.191

Médiapartnerek: 24 Ore Mureşene; Antena 1, Gyulafehérvár; Csíki Hírlap; Csíki TV; Digital3 TV; Erdély FM; Erdélyi Magyar Televízió; Fun FM, Csíkszereda; Gyergyó TV; Gyergyói Kisújság; Hargita Népe; Kolozsvári Rádió; Krónika; Marosvásárhelyi Rádió; Marosvásárhelyi Televízió; Népszerűség; Parâng TV; Polyp TV; Prima Rádió; Profi Rádió; Radio Ardeleanul; Radio Atlas FM; Radio SON; Rádió GaGa; Régió Rádió; Sepsí Rádió; Sláger Rádió, Star Rádió; Ştii TV; Székely TV; Udvarhelyi Híradó; Új Magyar Szó; Unirea de Alba; Vásárhelyi Hírlap; Vasárnap; Zi de zi; Ziarul de Mureş; Ziarul Văii Jiului.

„Istentelen” televíziók

A román audiovizuális média kínálatából szinte teljes egészében hiányoznak a kulturális és vallásos tematikájú műsorok – áll a CNA legújabb felmérésében. Bár a nézők azt vallják, hogy igénylik, a nézettségi mutatók mást jeleznek.

Péter Árpád

► A romániai rádiók és tévék kínálatában a szórakoztató műsorok háttérbe szorítják a kulturális, illetve vallásos műsorokat, derül ki az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) kedden közzétett felméréséből, melynek során mintegy 118 tévé- illetve rádióadó műsorát vizsgáltak.

„A nézők, hallgatók inkább azokat az adásokat részesítik kitüntetett figyelemben, amelyek valamilyen mondán eseményt taglalnak, sztárok, politikusok botlásait, korrupciós ügyeket, gyilkosságokat stb. mesélnék el. De ez csöppet sem meglepő, hisz a hazai kereskedelmi adók kínálatából szinte

teljességgel hiányoznak az olyan adások, amelyek kulturális eseményekről számolnának be, vagy vallási vonatkozású kérdéseket taglalnának” – értékeli az eredményeket Mihai Mălaimare CNA-tag.

Indexen a kultúra

A kábeles, illetve a műholdas tévéadók körülbelül 30 százaléka közvetít rendszeresen kulturális adásokat, míg a rádiók esetében ez az arány 35 százalék körül mozog. A felmérés szerint a színház az egyik legelhangoltabb téma, a Pro TV műsorrácsából például teljességgel hiányoznak is az ilyen tematikájú adások, a nagyobb kereskedelmi adók közül egyedül az

Antena 2 javít valamennyit az átlagon a maga heti 40, színházról szóló percével. A CNA közleménye megállapítja, hogy az autentikus folklórt ismertető műsorok, illetve a nagyriportok szinte teljességgel hiányoznak a legtöbb kereskedelmi tévéadó műsorrácsából.

„Mivel manapság az emberek keveset vagy egyáltalán nem olvasnak, a tévék feladata kellene legyen a nevelés. Egyetemistaként eljárhatok kiállításra, színházba, de mi van azzal a nyugdíjossal, akinek sem a zsebe, sem az egészsége nem engedi meg, hogy élően fogyassza a magas kultúrát” – teszi fel a kérdést az ÚMSZ-nek nyilatkozó Alfalusi Miklós. A szociológiát tanuló egyetemi hallgató úgy véli, „a ma embere számára fontos lenne olyan kulturális műsorokat sugározni, amelyek gondolati összefüggésekről szólnak, archetipusokat, axiómákat stb. elemeznek, hisz sokan látják, de már nem értik a körülöttük történő dolgokat”.

Annak ellenére, hogy az egyes felmérések szerint a té-

vénézők és rádióhallgatók vevők lennének a kulturális tematikájú műsorokra, a televíziók és rádiók felmérései azt mutatják, hogy ha elindítanak egy ilyen műsort, annak nézettsége jóval alulmúlja a várakozásokat. Beszédes példa a kizárólag kulturális műsorokat sugárzó TVR Cultural, melynek nézettsége gyakorlatilag a nulla körül jár.

... és a vallás is

A vallásos műsorok médiában való jelenléte még a kulturális műsorokénál is alacsonyabb – tudjuk meg a felmérésből. A nagy kereskedelmi csatornák műsorrácsáról teljességgel hiányzik ez a műsортípus. Vallásos témájú adásokat legfőképp az egyházak által alapított, működtetett rádiók közvetítenek, itt megemlítjük a *Mária Rádió*, a *Trinitas*, az *Alfa Omega*, a *Speranța* vagy a *Credo Tv*, adásait, melyek hetente 4500–9000 percnyi, szorosan vallásos témájú műsort is leközölhetnek. ◀

Száz szó

A 31 éves nejlonharisnya-gyáros Marcello Menegatto lett a liguriai Seborga új hercege, aki alattvalóinak azt ígérte, függetlenné teszi az 1963-ban önmagát hercegséggé kikiáltó települést. Seborga első uralkodója I. Giorgio, 47 év uralkodás után tavaly novemberben hunyt el. Az Imperia közeli település 300 lakosa a gyász elteltével utódot választott. A szavazásra jogosult 156 seborgaiból 89 voksolt Menegattóra, aki egyelőre nem döntötte el, hogy I. Marcello névvel kíván-e uralkodni, vagy elődjét követi, és II. Giorgióként ül Seborga (nem létező) trónjára, és fogadja a príncipe megszólítást. Van egy ország, melynek volt egy cipész-ből lett diktátora, jelenleg pedig egy hajóskapitányból avasztált politikusnak szavazott bizalmat.

(efi)

Röviden

Elhetelték a tévé és rádió törvényét

Jövő keddre vagy szerdára halasztotta a szenátus a két közszolgálati adó működéséről szóló új törvény megszavazását – tudta meg lapunk Bokor Tibor RMDSZ-es szenátortól. „A mai ülés tulajdonképpen egy szakmai beszélgetés volt, melyen a törvénykezdeményező elmondta, hogy mit szeretne, a szakszervezetek, illetve a jelen levő tizenegynéhány különböző érdekvédelmi szervezet pedig sérelmeiknek adtak hangot” – ismertette a szenátusi ülés eseményeit Bokor, akitől azt is megtudtuk, hogy többen sérelmezték, hogy nem volt elég idő a törvény áttanulmányozására, ezért úgy döntöttek, hétfőig módosító javaslatokat lehet benyújtani.

Ceaușescu életéről szól a TIFF zárófilmje

Andrei Ujică rendező Cannes-ban bemutatott *Nicolae Ceaușescu önéletrajza (Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu)* című filmje zárja a 9. Transilvania Nemzetközi Filmfesztivált (TIFF), amit május 28. és június 6. között szerveznek meg Kolozsváron. Az alkotás a közszolgálati televízió és az Országos Filmarchívum képei segítségével rajzolja meg a diktátor portróját, a romániai közönség számára teljesen új megvilágításban. A fesztivál megnyitóját a város főterén tartják, ahol szabadtéri mozi működik majd. Ceaușescu az építőtelepeken vagy hivatalos látogatásain látható, de szerepel a filmben a házaspár fölötti ítékezés pillanata is. A filmben olyan képek is feltűnnek, amelyeket eddig nem tettek közzé. A nyitófilm Fatih Akin legújabb produkciója, a *Soul Kitchen (Lélekkonyha)* lesz, amely 2009-ben a Velencei Filmfesztiválon elnyerte a zsűri különdíját.

Angelina megkérte Brad kezét

ÚMSZ

► Angelina Jolie Velencében megkérte Brad Pitt kezét – legalábbis a legújabb „Brangelina” pletyka szerint. A színésznő jelenleg a *The Tourist* című filmjét forgatja, az olaszországi kiszállásra Brad Pitt is elkísérte. Korábban Brad farszírozta az esküvőt, főként hogy megszületett első közös gyermekük, a most hároméves Shiloh. Akkor Angelina határozottan kijelentette, hogy nem hisz a házasságban. Később úgy döntöttek, hogy addig nem házasodnak össze, amíg a melegek nem törvényesíthetik kapcsolatukat. A sztárpárhoz közelálló források szerint, viszont Angelina újból beleszeretett Brad-be és akora a harmónia köztük, mint kapcsolatuk elején. Most Angie az, aki alig várja, hogy kimondják a boldogító igent. Sőt, egyes lapok tudni vélik, egyenesen Angelina volt az, aki megkérte Brad kezét, annyira szerelmes. Az esküvő állítólag Pitt legjobb barátja, George Clooney villájában lesz a Comói-tónál. ◀

Házaspár lesz „brangelinákból”? Angelina Jolie és Brad Pitt a világ egyik leghíresebb sztárpárosa

Díjat hoztak a hargitai medvék

F. I.

► Első helyezést ért el a székeslyudvarhelyi Szabó Attila *A szent hegy* című alkotása a VI. Göcsej Filmszemlén. A zalaegerszegi városi televízió által szervezett amatőr filmfesztiválon – melyre összesen 83 alkotást neveztek be, ezeknek többsége dokumentumfilm, illetve kisjátékfilm volt – tizenhárom különdíjat is kiosztottak, ezek egyikét szintén az udvarhelyi filmes kapta. A mustrára érkezett harminchárom dokumentumfilm döntő többsége a mai társadalmi viszonyokat tükrözi, ezért is figyelemre méltó, hogy Szabó Attila medvét

„szerepeltető” természetrajzi filmelemeket tartalmazó alkotásának sikerült elvinnie a pálmát.

A 40 perces film Szeley-Szabó László munkásságának állít emléket, részben az ő, mintegy tizenöt év alatt filmezett archívumát használja, de vannak benne frissen forgatott „jelenetek” is, melyek Ferencz Hunor és Simó Csaba operatőrök alkotásai – tudtuk meg Szabó Attilától, aki nemcsak rendezte, hanem írta és vágta is a filmet.

„A film bemutatja, hogy az elmúlt húsz év alatt hogyan vált egy szakrális vonatokkal rendelkező hegyből pokollá a Hargita. Bár, úgy tűnik, hogy a brassói

tömbház harmadik emeletén nevelt, kukázó, csapdába ejtett, vagy elejtett – barnamedvéké a főszerep, nem csak rájuk figyelünk. A természet romlásának szimbólumai is megjelennek, szerepet kapnak az ember által okozott károk, az őrtűz iramú pusztulás” – meséli lapunknak Szabó, akinek azért is sokat jelent a díj, mivel ez az első filmje. Mint elmondta, *A szent hegy* befejezése után az 1989. december 22-i székeslyudvarhelyi eseményekről is készített filmet, melyet a *Magyar Televízió* tűzött műsorra, „de igazából a medvés film a szívem csücske, és nem a díj miatt” – tette hozzá. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2010. április 30.

A nap filmjei

RTL Klub, 15.35
Sherlock Holmes - Királyi kaland

Sherlock Holmes-t és Dr. Watson-t a német koronaherceg keresi fel és arra kéri a két nyomozót, hogy szerezzék meg azokat a kompromittáló felvételeket, melyet róla és Ms. Irene Adler operaénekesről készítettek. Holmes azonban tudja, hogy a herceg elhallgat valamit és az ügyhöz a nemzetbiztonsági hivatalnak is köze van. Irene ugyanis több mint operaénekesnő: agyafúrt bűnöző.

m2, 21.25
Maupassant történeteiből: 11-es szoba

A történet Perthuis-le-Longban játszódik, főszereplője Amandonné, a bírósági elnök felesége. A bájos asszonyka, aki szörnyen unja a férjét, a városban állomásozó ezredből válogatja a szeretőit; amint az egyik ezred elvonul, jön egy újabb, újabb tisztekkel. Ilyenkor az elnökék bált adnak és Amandonné tánc közben leviszgatja a tiszteket, aki nem elég diszkrét, nem felel meg.

film+, 22.10
Váltságdíj

Tom Mullen sikeres ember, otthon szép felesége, fia várja. Am egy napon a fia gyermekrablók kezébe kerül, egy FBI-akció után rá kell döbbsennie, nem elég a pénz, a hatalom és a befolyás. Végül egyedül kénytelen szembeszállni az emberrelőklökkel, ezért döbbenetes lépésre szánja el magát. Bejelenti a tévében, ha a fiát nem kapja vissza, a követelt váltságdíjat vérdíjra tűzi ki a gyermekrablók fejére.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közlelő 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

Marosvásárhelyi rádió 11.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnagyedőra, Délutáni váltás 16.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Muzgástér 17.00 Napóra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel - Integrációs magazin 9.40 Heuréka! Megtaláltam! 10.10 Filmes Műhely 10.35 Magyar elsők 11.30 Család barát 12.30 Kíváncsgosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 A világörökség kincsei 15.40 50 éves a nyitrai magyar pedagógusképzés 16.15 Nyelvében él a nemzet 17.45 Beavatás 18.00 Kikötő - Kulturális magazin 18.30 Térkép - Integrációs magazin 19.00 Híróra, Időjárás-jelentés 19.35 Dunáról fúj a szél 20.00 Labdarúgó-mérkőzés 22.05 Híradó, Sport 22.25 Váltó - Gazdasági Híradó 22.40 A főnökök főnöke (olasz tévéfilm sor.) 23.30 Drót (amerikai tévéfilm sorozat) 0.35 Kikötő 1.10 Ripley a mélyben (német-amerikai thriller) 2.50 Vers 2.55 Himnusz

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 9.15 Ébresztő 10.10 Szerelmes Don Juan (amerikai filmsor.) 11.15 100%-os jóátállás 12.15 Mágikus szem 12.45 Titkok a palotában (koreai filmsorozat, ism.) 14.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 A parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia Parlamentje 16.30 Vízilabda: Románia - Nagybritannia 17.50 UEFA Champions League Magazin 18.25 Titkok a palotában (koreai filmsorozat) 19.40 Sport 20.00 Hírek, Időjárásjelentés 21.10 Egyszer az életben 23.00 CSI: A helyszínelők (amerikai-kanadai filmsorozat) 0.00 Hírek, Időjárásjelentés 0.15 New York hajnali háromkor (am. filmdráma, 1967)

VIASAT 3

8.20 Columbo: Negatív reakciók 10.10 Gyilkos sorok 11.05 Smallville 11.55 Szívek szállodája 12.50 Nagy házalakítás 13.50 A pokol konyhája 14.45 Nyomtalanul 16.30 CSI: A helyszínelők 17.25 Ki ez a lány? (amerikai vígj. sorozat) 18.15 A pokol konyhája 19.10 Fellegcsere 20.05 Ki ez a lány? (amerikai sorozat) 21.30 CSI: A helyszínelők 22.20 Mátrix (amerikai fant. akcióf.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Wagner (angol-magyar filmsor.) 11.00 Nappali 13.00 Déli harangszó 13.01 Híróra 13.15 Időjárás-jelentés, Sporhírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar tévéfilm sorozat) 14.35 Körzeti magazin 15.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 16.05 Rajnán innen, Durán túl... 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.45 A vadon bővületében (angol tévéfilm sorozat) 19.40 McLeod lányai (ausztrál filmsorozat) 20.30 Híradó este 20.50 Sporhírek 20.55 Időjárás-jelentés 21.00 Úditó - Szilágyi Tibor műsora 22.00 Az Este - Péntek 22.30 Ápolónők Mexikóban (am. filmdráma) 0.05 Prizma 0.15 Hírek - Időjárás-jelentés 0.25 Memento 0.35 Teadélután 1.35 Nappali

TVR 2

5.25 Hírek, Sport, időjárásjelentés 7.00 Szépségközpont (filmsor.) 8.10 Az idő rajjai (kanadai családi kalandfilm, 2003, 2. rész, ism.) 9.50 Lehet, hogy nem tudtad 10.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 10.15 Enigma a Kárpátokban (ism.) 10.45 Találkozunk 12.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés 12.45 Kulturális magazin 13.15 A románok hagyományai 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európába 16.00 Szépségközpont (olasz filmsor.) 17.00 Röplabda 18.00 Euronews 18.15 Ten years after Románia 18.50 Csodák (filmsorozat) 19.30 Esély és esélytelenség 20.30 Csavargó horgász 21.00 Jamie Oliver (sorozat) 21.30 Lex et Honor 22.00 Hírek, Sport, időjárás 23.05 A mártír visszatér (német film, 2008)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 8.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.10 Pontos sportidő 12.10 Labdarúgás: Europa League 13.10 Külön kiadás 14.10 Tenisz: Roma 16.00 Labdarúgás - Europa League 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.05 Információ 20.00 Labdarúgás - Europa League 21.00 Wrestling RAW 23.00 Póker Világ bajnokság 0.00 Lányok egyenruhában

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.55 English 4 You 11.40 Nyugat 100 12.05 ARCpoétika 12.30 Ájtáró 13.01 Híróra 13.16 Időjárás-jelentés 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Kerekék és lépések 15.40 1100 év Európa közepén 16.05 Rajnán innen, Durán túl... 16.35 Magyar bulizene 17.35 Egy lépés előre (sp. sor.) 18.20 Brugge (francia dokumentumf.) 18.50 Ez történt Ma Reggel 20.30 A kis királylány 21.00 Híradó este 21.20 Sporhírek 21.24 Időjárás-jelentés 21.25 Maupassant történeteiből: 11-es szoba (francia tévéf., 2008) 22.15 24 (amerikai tévéfilm sor.) 23.10 Prágai történet (dán filmdráma) 0.40 McLeod lányai (ausztrál filmsor.) 1.25 Bolyai-díjas tudósok

PRO TV

4.00 State és Románia (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Agatha Christie: Vacsora tizenháromban (amerikai-angol krimi, 1985, ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat) 13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 Divertis - Land of Jokes 15.00 Divertis - szórakoztató műsor 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek 20.30 Érted táncolok - Stefan Banica Jr. és Iulia Vatur szórakoztató műsora 1.00 Visszaszámlálás (spanyol filmsor.) 2.00 Bad Karma - Visszajáró lelkek (amerikai horror, 2002)

ACASĂ

8.45 Kaméleonok (sorozat) 10.00 Elbűvölt Hold (filmsorozat) 11.15 Szenvedély (sorozat) 14.00 Aniela (sorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (sorozat) 16.30 Maria Mercedes (filmsorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (filmsor.) 19.30 Kaméleonok (filmsor.) 20.30 Szerelm-beteg (amerikai vígjáték, 2006) 22.15 Viperafészek (filmsor.) 0.15 Igaz történetek (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.35 Sherlock Holmes - Királyi kaland (am.-kan. krimi) 17.20 Rubi, az elbűvölt szörnyeteg (filmsorozat) 18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 21.15 Aktív - A TV2 magazinja 21.50 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) 22.25 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.) 23.25 NCIS (am. krimisor.) 0.25 A férjem védelmében (am. tévéfilm sorozat) 23.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) Utána: RTL-hírek 1.20 Reflektor - Sztár-magazin 1.35 ittHON - Belföldi utazási magazin 1.55 Odaát (am. akciófilm-sor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt Razvanal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval 11.00 Egy rém rendes család (sor.) 12.00 Reality show (ism.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Oana Frigescu 14.00 Benny Hill (angol vígjátéksorozat) 14.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor (isméltés) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Labdarúgás: Astra Ploiesti - CFR Cluj 22.30 Rendőrök (hongkongi akciófilm, 1992) 0.30 Psycho (amerikai thriller, 1998) 2.30 Egy rém rendes család (amerikai vígjátéksorozat)

FILM+

8.05 Sárkányok háborúja (amerikai-cseh fant. kalandf.) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 A Mid-somer gyilkosságok (angol krimisorozat) 15.05 Don Juan deMarco (film) 16.50 Habostorta (kan.-amerikai vígj.) 18.35 Las Bandidas (akció-vígj.) 20.15 Én a vízólvakkal vagyok (olasz akció-vígj.) 22.10 Váltságdíj (am. akcióthriller) 0.30 A rettegés háza (amerikai thriller)

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.30 Teleshop 12.35 Reggeli egy ismeretlennel (német vígj.) 14.25 Kvízó - Telefonos játékok 15.55 Lassie (am.-kan. filmsor.) 17.25 Bűbajos boszorkák (am. filmsor.) 18.25 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Áll az alku - A játék-show 21.15 Aktív - A TV2 magazinja 21.50 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) 22.25 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.) 23.25 NCIS (am. krimisor.) 0.25 A férjem védelmében (am. tévéfilm sorozat) Közben. Kenőrsorolás 1.25 Tények Este 2.20 EZO.TV - Jósok, látók, médiumok! 3.10 Gyilkos körök 4.00 Csillagközi romboló (am.-angol akciófilm-sorozat)

PRIMA TV

6.00 Saman király (sorozat) 6.30 Tarzan (sor.) 7.00 Senki sem tökéletes (sor.) 7.30 Apák és kicsinyeik 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.00 Focus Monden 9.30 Viceversa (reality show) 10.30 Mayerthorpei tragédia (kanadai dráma, 2008, ism.) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Született feleségek (amerikai filmsorozat) 16.00 Tiniélet (amerikai dráma, 2005) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 Fejcsérés támadás (amerikai akció-vígjáték, 2001) 22.30 Foglakozása: Fejvadász (amerikai akciófilm, 1987) 0.30 Hírek, időjárásjelentés 1.30 Tiniélet (amerikai dráma, 2005, ism.) 3.30 Foglakozása: Fejvadász (ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.) 7.45 Teleshopping 8.00 Idegen vej (sor.) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának (show) 12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém (show) 14.45 Egy másik sors (sor.) 16.00 Tereferre Bahmuval (show) 18.30 D-Hírek 19.15 Menyet anyának 23.00 A bestia (amerikai horror, 2006) 1.00 Szenvedélyes történetek 1.30 Menyet anyának (reality show)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.00 Rájátszás (ism.) 10.00 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Negyedik 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.00 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.00 BBC Reporters (ism.) BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.00 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Európai híradó 19.00 Értéktentés más-ként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.00 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.00 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.00 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák - Piszkos elnökök 11.00 Amcsi motorok 12.00 Mocsári favágók - Gépbajok 13.00 Hogyan csinálják? 14.00 Túlélés törvényei - Alaszka-hegység 15.00 Ötödik sebesség 16.00 Hogyan készült? - Töltött olívbabogyó 17.00 Állítólag - Bűnügyek és mítoszok 18.00 Amcsi motorok 19.00 Fegyvertények - A harctér királyai 20.00 A túlélés törvényei - A kulisszák mögött 21.00 Hogyan készült? - Őnjáró fűnyírógépek 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Rács mögött külföldön - Denis és Donald 23.30 Megrázó történetek 0.30 A borzalom pillanatai 1.30 Éljük túl a katasztrófát 2.30 A túlélés törvényei

Április 29., csütörtök

Az év 18. hete és 119. napja, hátravan 246 nap

Ma a Péter nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Péter férfinév, a görög Petrosz név latin Petrus alakjából származik. A Bibliában Péter apostol neve Kéfa, Kéfás, ennek görög fordítása a Petrosz, amely a görög petra (szikla) szóból ered. Női párja: Petra.
Holnap Katalin napja lesz.

Évfordulók

- 1970-ben született Uma Thurman amerikai színésznő.
- 1970-ben született Andre Agassi amerikai profi teniszező.
- 1980-ban halt meg Alfred Hitchcock angol születésű amerikai filmrendező.
- 1982 óta ezen a napon ünnepeljük a tánc illetve táncművészetek világnapját.

Vicc

Egy nő lép be egy orvosi rendelő ajtaján, amikor szembejön vele egy férfi,

aki hirtelen holtan esik össze. A nő kétségbeesetten rohan be az első vizsgálóba, ami útjába esik, és gyorsan hadarja az orvosnak:

– Doktor úr, jöjjön gyorsan, egy férfit láttam kimenni az épületből, az ajtónál hirtelen összeesett és meghalt! Mondja, most mit tegyünk?
Az orvos gondolkodik, majd közli:
– Először is fordítsuk meg, mintha nem kimenni, hanem bejönni akart volna.

Recept

Csöben sült patisszon

Hozzávalók: 1 patisszon, olaj, zsemlemorzsza, 1 tejföl, 1 tojás, reszelt sajt.

Elkészítése: A patisszont hosszú, közepes csíkokra vágjuk, majd sós vízben megfőzzük. Olajban megpirított morzsába forgatjuk, tepsibe vagy tűzálló tábla rakjuk. A tejfölt a tojással és reszelt sajttal összekeverjük. Ráöntjük a patisszonra, sütőbe tesszük és átfőrösítjük.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Az időnként megnövekvő felhőzet mellett sok napsütés várható, csak néhány helyen alakulhat ki kisebb zápor. Többnyire gyege marad a légmozgás. Erősödik a nappali felmelegedés.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	22°C	7°C
Brassó	16°C	4°C
Bukarest	19°C	8°C
Csikszereda	15°C	4°C
Kolozsvár	19°C	5°C
Marosvásárhely	19°C	4°C
Nagyvárád	21°C	7°C
Szatmárnémeti	20°C	7°C
Temesvár	22°C	7°C

Gondolatjel

Visky István rovata

A sikeres emberek egy helytelen irányba tett lépést értékes tapasztalatként élnek meg, míg a sikertelenek a rossz irányt kudarcként fogják fel. A siker egy olyan kőfal, amelynek építőköveit kitarító munkával hordják össze és sok türelemmel építik fel. A szerencse vagy a véletlen hozta siker csak fényében és ragyogásában valóságos, lényegében viszont illúzió. Mert siker csak az lehet, amit bölcsen, türelemmel és kitartással épít meg az ember. A siker építésének munkájában a kudarcok is fontos építőelemek. Ahogy egy fálban is kell lennie fél téglának, úgy a siker is tartalmaz nem kevés sikertelenséget. A siker jobbára azon múlik, hogy akkor is kitartsunk, amikor mások már feladták.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A kozmikus erők óriási energiát adnak Önnek ahhoz, hogy kapcsolatait megújítsa. Több tesztmozgásra aktivizálják a bolygók. Másokért önfeláldozásra képes.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Kellemes nap vár Önre, szerencsésre fordulnak dolgai. Anyagi ügyei jól alakulnak, de befektetések terén legyen körültekintő.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Nyugalmas napra számíthat. Kissé zárkózottabb a megszokottnál, de ez végül is hasznára válik. Kötő ötletek jutnak eszébe, amelyeket véghez is visz.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Lehet, hogy páran Önnek támadnak. Küzdjön meg az igazáért! Ha felveszi az odadobott kesztyűt, végül meghitt beszélgetéssé válhat a vita.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Türelem és kitartó, mint a földbe került mag, mert érzi, hogy érdemes. Közben ragaszkodik az igazságához, melynek meg is lesz az eredménye.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A győzelem még nem jelenti azt, hogy kényelmesen hátradőlhet a karosszékekben. Figyelje a környezetének változásait. Magában értékelje az emberek pálfordulását.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Változó hatásoknak lesz kitéve április utolsó napjaiban. Néhány megszerzett előnyről lemondhat, de ez az áldozat a későbbiekben még hasznos lehet.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Unalmasan telik a napja, nincs, ami feldobná. Az eseményteleniség azonban kevés ahhoz, hogy kedvét szegje, mert a tavasz varázsa csodálatra méltó.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A szeszélyes tavasz hónapban egyszer jókedve van, máskor meg nem. Maradjon nyugton, így tud gondolkodni és érvelni, ha okatlan támadás éri.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A jelenlegi bolygóállások arra figyelmeztetik, hogy energiáit ne aprózza el. Munkáját végezze figyelmesen és pontosan. Párkapcsolatában legyen nyílt és őszinte.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Bolygója hatására kiváló megérzése segítik fontos döntései alkalmával. Beszédstílusával, tárgyalókészségével mindenkit elbűvöl és maga mellé képes állítani.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Nyugalmas és érzelmekben gazdag napja lesz. Testileg és lelkileg energikus, aktív a napi teendők terén. A külvilág impulzusaira befogadó.

Terebessy professzor

Horváth István

***	SÉRÜLÉS LABON	SZOBELI	PIROS HUSÚ HAL	ADÓV LAPJAI!	RÖHÖGNI KEZD!	***	A SZABADBAN	MALASZT-JELZŐ	DVÁTBÓL HORDOTT FOGANTYUS BOT
IDEGEN SZÍN						APRÓ SZABATOS, GONDOS			
A JELZETT IDŐBEN TÖRTÉNŐ					FÓTT BURGONYA BANYÁSZ				
FESTÉK				ALBAN SZÁRMÁZAS-JELZŐ					
URLAP, NYOMTATVÁNY									
GYARTÁSI ENGEDÉLY						ÉTLENÜL TÉPI!			
REG ELT ELŐD			A MAI NAPIG LOPVA FIGYEL			DISZÜN-NEPELY		DEHOGY! LYUK TÁJ-SZÓVAL	
VERTE		FÖLDET ÉR... CATCH; ÉNEKES							
TANÁCS, ÖTLET (BIZ.)					FENYŐFAJ BÖGNI KEZD!				
OROSZ KAPOSZ-TALEVES									GYALOGOS KATONA

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Háttér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

r.a.d.i.o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88.3 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Lausanne az új állomás

Többmillió kártérítést követel a Rapid a Varga-Bálan-ügy miatt

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ A Lausanne-i Nemzetközi Sportdöntőbírószághoz (TAS) fordult a Rapid futballklubja a Varga-Bálan-ügyben, és eurómillió kártérítést követel azoktól, akik szerinte hibát követtek el az eset elbírásában. Ezt tegnap jelentette be George Copos, a bukaresti egyesület többségi tulajdonosa. „Nem akarom azt mondani, hogy a labdarúgólíga vagy a bizottságoktól akarunk kártérítést, nem akarom leleplezni a terünk. De akik hibáztak, azoknak fizetniük kell” – magyarázta meg a klubtulaj.

Az, hogy a TAS-hoz fordultak nem jelent különösebb meglepetést, hiszen már az eset ki-

robbanásakor jelezték: hajlandóak a végsőig elmenni, hogy bebizonyítsák igazukat. Ahogy Copos tegnap megfogalmazta, meggyőződése, hogy a Rapid „jóhiszeműen és a romániai szabályzatot betartva cselekedett.” Ismert ugyanis, hogy az élvonalbeli bajnokság huszadik fordulójában a Rapid hazai pályán 1-0-ra legyőzte a vendég Temesvárt, de a Béga-partiak megóvták a mérkőzést, amiért a vasutasok csapatában pályára lépett Dacian Varga és Tiberiu Bálan. A Profi Labdarúgólíga (LPF) illetékes bizottságai Marian Iancu egyesületének adtak igazat, a két futballistának szerintük sem volt érvényes játékgengedélye, és emiatt 3-0 arányú végeredménnyel a Temesvár javára írták a három pontot. „A

Román Labdarúgó-szövetség elismerte, hogy a két játékos átigazolása törvényes volt, és adott nekik játékgengedélyt. Mi már kaptunk egy érdekes levelet az FRF-től, de azt még nem árulhatom el, mit tartalmaz” – nyilatkozta Copos, hozzátéve: nem érti, hogyan lehetséges, hogy a liga ellentétes állásponton van, és továbbra sem hajlandó engedélyt adni a két labdarúgónak. „Egyes emberek visszaléséről van szó, mi pedig bűnvádi eljárást akarunk indítani az eljárásuk ellen. A játékosok pedig az LPF-t perelik be, amiért megtagadja tőlük, hogy hivatásukat gyakorolják” – mondta a klubvezető.

A hétvégi Dinamo elleni rangadón a vasutasok szeretnék Vargát és Bálant is pályára kül-

deni, s noha az FRF a pártjukon áll, az LPF még nem válaszolt a kérvényükre. Pénzügyileg viszont némiképp fellélegezhetnek, mivel Copos kifizette a klub mintegy ötmillió eurós álamadosságát, és megkapta az élvonalbeli induláshoz szükséges licenct a jövő szezonra. Nem úgy a Dinamo, amelyről Vasile Turcu kijelentette: „Ha nem fizeti ki a tartozásait, életbe lép a csődeljárás, és nem fogja megkapni az élvonalbeli licenct. Ha tartozol a banknak, az nem hajlja be? Én hiteleztem a klubnak úgy, mint egy bank tette volna. Ha ők nem akarnak engem a klubban, és van pénzü, én mit csináljak?” Turcu, mint ismert, néhány héttel ezelőtt jelentette be, hogy kiszáll a részvényesek köréből. ◀

Röviden

Stadionbezárással büntették a Steauát

Egy bajnoki fordulóra szóló stadionbezárással büntette a Steaua futballklubját a Profi Labdarúgólíga fegyelmi bizottsága, amiért a bukaresti csapat szurkolói rendbontást követtek el a Temesvári FC elleni 3-3-as döntetlennel zárult mérkőzésen. A Steauának a 31. fordulóban esedékes Ploiești-i Astra elleni hazai pályás mérkőzését kell majd idegenben lejátszania.

Nadallal játszik Hănescu

Miközben a svájci világszlov Roger Federer már a második körben elbúcsúzott a római mestertornától, addig a harmadik helyen kiemelt Rafael Nadal tegnap továbbjutott a teniszereny harmadik körébe. A spanyol klasszis ellenfele ma épp Victor Hănescu lesz, akit a 39. helyen rangsorolnak.

Kilenc csapat Európában

Öt női és férfi röplabdacsapat képviseli jövőre Romániát az európai kupákban. A női bajnok, a Galaci Metal CSU a Bajnokok Ligájában szerepel majd, míg a második és a harmadik helyezett, azaz a Konstancai Tomis és a Bukaresti Dinamo a CEV-kupáért száll harcba. A negyedik és az ötödik helyen végzett Bákó és a Craiova a Challenge Kupában versenyez majd. A férfiaknál bajnok Zilah és a második helyezett Konstancai Tomis a CEV-kupában szerepelhet, míg a harmadik és a negyedik helyezett Dinamo, illetve a Dési Unirea a Challenge Kupában lesz érdekelt.

Előre léptek a trikolórok

Négy helyet javított Románia felnőtt férfi labdarúgó-válogatottja, és immár a 28. helyen áll a nemzetközi szövetség (FIFA) legfrissebb világranglistáján. Magyarország négy helyet rontott, és jelenleg az 56. a sorban. A lista élén ismét a brazilok állnak, megelőzve a spanyol, a portugál, a holland, az olasz, a német, az argentin, az angol, a horvát és a francia csapatot.

Tragédia a sportszarnokban

Edzés közben meghalt Ismael González, 25 esztendő spanyol tízpróbázó. González a rúdugrást gyakorolta a Sabadell városához közeli atlétikai centrumban, amikor a tragédia bekövetkezett. Egyik edzőtársának elmondása szerint az asztúriai sportoló első kísérleténél meg minden rendben volt, és a második ugrásnak futott volna neki, amikor hirtelen elkezdett támolyni, majd összeesett. A gyorsan érkező segítség sem használt, González nem sikerült újraéleszteni.

Remizett Topalov és Anand

A bolgár Veszelin Topalov kedden remizett a címvédő Viswanathan Ananddal a Szófiában zajló, 12 játszmás sakkvilágbajnoki döntő harmadik mérkőzésén. A vb honlapja szerint Topalov a 46. lépésben egyezett meg a döntetlenben indiai riválisával, így jelenleg mindketten 1,5-1,5 pontnál tartanak. A tegnapi negyedik parti lapzártánk után fejeződött be. A finálé győztese 1,2 millió, vesztese 800 ezer eurót kap.

Továbbjutott a Red Wings

A Nyugati főcsoport elődöntőjébe jutott a tavaly Stanley-kupa-döntős Detroit Red Wings csapata, miután fölényes, 6-1-es győzelmet aratott a Phoenix Coyotes felett. A két gárda egymás elleni párharcában az utolsó mérkőzésen döntött el a továbbjutás sorsa. A hat mérkőzés után 3-3-ra álló csapatban egyik csapatnak sem volt két gólos előnye, felváltva nyerték egymás ellen a mérkőzéseiket. A Red Wings a San Jose Sharks alakulatával fog megmérkőzni az elődöntőben.

Csányi jelölteti magát elnöknek

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Csányi Sándor, az OTP elnök-vezérigazgatója elfogadta a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) felkérését, és jelölteti magát a szervezet elnöki posztjára, és ezzel megszűnt az elnökválasztás előkészítéséért felelős ad hoc bizottság. Ezt tegnap Nemes Ferenc, az MLSZ megbízott vezetője jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján, amelyen azt is elmondta: a szövetség május 29-én alapszabálymódosító közgyűlést tart, ezt követően pedig körülbelül harminc napon belül összehívják a tisztújító közgyűlést. „Csányi Sándorral átbeszéltük a magyar labdarúgás jelenlegi helyzetét, ugyanakkor személyi kérdések nem kerültek szóba. Az MLSZ támogatja Csányi Sándort, a magyar futballtársadalom várja őt” – mondta Nemes. Noha lehetőség van arra, hogy mások is versenybe szálljanak a Kisteleki István februári lemondásával megüresedett tisztségért, nehéz elképzelni, hogy olyan támogatóttságuk lenne a szövetség, mint amilyen Csányinak van. Az OTP-vezérigazgatóját már korábban is próbálták az MLSZ élére csábítani, ám akkor visszautasította a felkérést. Az alapszabályt módosító közgyűlésre most azért van szükség, mert sajtóértesülések szerint Csányi kisebb elnökséggel kíván dolgozni. Az 57 éves üzletembert márciusban kérte fel az MLSZ, hogy vállalja el a tisztséget, akkor hangsúlyozta: végleges álláspontjának kialakításához teljesen tisztán kell látnia a szövetség helyzetét. Kisteleki lapunknak korábban kijelentette: utódjának sokkal egyszerűbb dolga lesz, mint amilyen négy évvel ezelőtt neki volt. Az MLSZ tegnapi elnökségi ülésén arról is döntött, hogy a jövő évi élvonalbeli bajnokság őszi időnye hosszabb lesz. A téli szünet előtt tizenhét forduló, míg tavasszal tizenhárom rendeznek majd. ◀

BL-döntőbe jutottak a bajorok

Ivica Olić mesterhármását dicsérték és a döntőbe jutást ünnepelték a Bayern München játékosai

Fotó: Agerpres

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Ivica Olić mesterhármásával a Bayern München lemosta a pályáról a házigazdáját a Bajnokok Ligája-elődöntő keddi esti visszavágóján, amivel 3-0-ra nyert. Franciaországban 4-0-s összesítéssel búcsúztatták a Lyon futballcsapatát. A mérkőzés teljes képéhez az is hozzátartozik, hogy a házigazdák, a középhátvéd Cris kiállítása után, harminc percen keresztül emberhátrányban futballoztak, amitől teljesen szétesett a játékkuk. Claude Puel,

a Lyon vezetőedzője a találkozó végén elismerte: „A Bayern volt az erősebb. Mi több alkalmat is elszalasztottunk, amikor egyenlítettünk volna. Ők viszont mindig tudták, mizit kell tenni, amikor náluk volt a labda, de akkor is, amikor nem.” A német gárda futballistáit is meglepte a visszavágó, hiszen nem számítottak ennyire sima győzelemre. „Nem gondoltam volna, hogy ennyire egyoldalú lesz a meccs, és így fogunk nyerni, ráadásul az én három góllal. Egyszerűen hihetetlen! A teljes csapat szuperfutballt mutatott be, nekem roppant könnyű volt a dolgom”

– mondta a 30 éves horvát csatár. A 2001 óta először döntős bajoroknak rossz hír, hogy az Európai Labdarúgó-szövetség három mérkőzésre tiltotta el Frank Ribéryt, így ő a fináléban sem szerepelhet. A francia támadó a Lyon elleni BL-elődöntő németországi mérkőzésén azért kapott piros lapot, mert megtaposta Lisandro Lopez bokáját. Ribéry emiatt még a keddi esti visszavágón sem léphetett pályára.

A BL-döntő május 22-én lesz Madridban, a Bayern ellenfele a tegnapi lapzártánk után rendezett Barcelona-Internazionale-párharc továbbjutója lesz. ◀

Angliában dől el a továbbjutás

A labdarúgó-Európa Liga elődöntőjének mindkét angol csapata hazai pályán harcolhatja ki a továbbjutást, amennyiben legyőzi ma este ellenfelét. A Gera Zoltánnal felálló Fulham története legnagyobb sikerét harcolhatja ki, és bár már a legjobb négy közé jutása is bravúrnak számít, komoly esélye van a Hamburg ellen. A május 12-i, németországi finálé házigazdája ugyanis hazai pályán csak gól nélküli döntetlent ért el az első

mérkőzésen. A másik ágon az Urziceni-i Unireát és a Lisszaboni Benficát korábban már elbúcsúztató Liverpool lesz a házigazda, és noha az elődöntő spanyolországi állomásán 1-0-ra kikapott a Madridi Atléticótól, Rafael Benitez vezetőedző optimista. „Bizom magunkban. Szurkolóink masszív támogatásával a hátunk mögött bárkit meg tudunk verni az Anfielden” – mondta. A találkót a Sport.ro 22 órától élőben közvetíti.